Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 5 | VINERI 4 FEBRUARIE 1955 | 4 PAGINI, 25 BANI

Tratatul marii prietenii

În viața popoarelor, ca și în viața oamenilor, sînt evenimente cărora scurgerea timpului, departe de a le umbri, le adaugă an de an o nouă strălucire. Un asemenea eveniment deschizător de largi perspective a însemnat pentru poporul nostru încheierea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Română.

Amintirea acelei zile de februarie a anului 1948 trăiește în noi, proaspătă și luminoasă. Călătorind pe undele văzduhului, vestea despre semnarea Tratatului s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului pe întreg cuprinsul țării. Cu grabă cu care prietenii își împărtășesc deobicei marile bucurii, oamenii își comunicau unii altora marea veste. Aceeași înălțătoare atmosferă de entuziasm, bucurie și încredere în viitor domnea la orașe și sate, la locurile de producție și în casele oamenilor muncii. Poporul muncitor român s-a grăbit să întărească semnăturile reprezentanților săi prin adeziunea sa hotărîtă la acest act istoric.

E destul să ne amintim de entuziasmul cu care masele largi populare din țara noastră au întîmpinat din primul moment Tratatul româno-sovietic, pentru a ne da seama că el corespunde celor mai profunde sentimente, celor mai scumpe năzuințe ale poporului român. Tratatul încheiat la 4 februarie 1948 la Moscova consfințește și ridică la o treaptă mai înaltă prietenia cu adînci rădăcini în istorie dintre poporul român și popoarele vecine de la răsărit.

De atunci au trecut șapte ani. Fiecare zi, fiecare an a adus poporului nostru noi realizări, noi victorii pe drumul minunat al prieteniei româno-sovietice. Astăzi, mai mult decît oricînd, poporul nostru știe: tot ce e mai bun în viața noastră, tot ce este bucurie și mîndrie a vieții de acum, tot ce formează speranța și încrederea în viitor — totul este organic și indisolubil legat de prietenia cu marea Uniune Sovietică.

Niciodată nu va uita poporul român că numai cu ajutorul Uniunii Sovietice a putut să se smulgă din cătușele robiei fasciste, să-și cucerească libertatea și independența națională. Călită în focul aprigelor lupte împotriva dușmanului comun, prietenia româno-sovietică a crescut și s-a întărit cu fiecare an, devenind unul dintre bunurile cele mai de preț ale poporului nostru.

A vorbi despre această mare prietenie înseamnă a vorbi despre pîinea pe care Uniunea Sovietică ne-a trimis-o într-un ceas greu, salvînd de la moartea prin foamete, milioane de copii, femei și bărbați din țara noastră; înseamnă a vorbi despre orașele și satele ridicate din ruine cu ajutorul generos al poporului sovietic. A vorbi despre prietenia româno-sovietică înseamnă a vorbi despre felul cum poporul nostru a putut să învingă într-un timp scurt uriașele distrugeri ale războiului, să zădărnicească uneltirile imperialiștilor din Apus, care urmăreau să aservească țara, a putut să pornească cu pași de uriaș pe drumul făuririi unui viitor luminos. Despre forța binefăcătoare, dătătoare de viață, a prieteniei româno-sovietice vorbesc mai bine decît cuvintele fabricile și uzinele reconstruite, cuptoarele Siemens-Martin și furnalele înalte, șantierele și schelele de construcții ce împînzesc întreaga țară, tractoarele ce brăzdează ogoarele patriei, ca și creațiile scriitorilor, poeților și artiștilor noștri, biruințele savanților, cercetătorilor și oamenilor noștri de știință.

Alianța și prietenia strînsă cu Uniunea Sovietică a dat și dă poporului român siguranța și încrederea în viitor, îi dau putința să-și consacre toate forțele nobilului țel al înfloririi continue a patriei, făuririi unui trai îndestulat tuturor celor ce muncesc.

Pe drept cuvînt, poporul român a înscris în Constituția sa acest adevăr nepieritor: „Făurirea și întărirea statului de democrație populară, prietenia și alianța cu marea Uniune Sovietică, sprijinul și ajutorul ei dezinteresat și frățesc asigură independența, suveranitatea de stat, dezvoltarea și înflorirea Republicii Populare Române".

Astăzi, după șapte ani de la încheierea lui, însemnătatea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre U.R.S.S. și R.P.R. este mai mare decît oricînd.

In actualele condiții internaționale, cînd cercurile agresive în frunte cu S.U.A. urmăresc reînvierea militarismului german, dușmanul de moarte al popoarelor Europei, cînd aceleași cercuri agresive amenință insolente cu războiul atomic, alianța și prietenia cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări din lagărul păcii și socialismului constituie pentru poporul nostru un izvor de tărie și încredere în viitor. Una din clauzele principale ale Tratatului încheiat în 1948 prevede alianța și sprijin reciproc în zădărnicirea oricărei agresiuni din partea forțelor revanșarde germane.

Conștient de marea primejdie pe care renașterea militarismului german o constituie pentru țara noastră, ca și pentru toate țările iubitoare de pace din Europa, poporul român este hotărît să se opună cu toată fermitatea planurilor criminale ale cercurilor agresive, care urmăresc să impună ratificarea acordurilor de la Londra și Paris. Declarația comună adoptată de Conferința țărilor europene pentru asigurarea păcii și securității în Europa, care s-a desfășurat de curînd la Moscova și la care a participat și țara noastră, a arătat că aceste state sînt hotărîte ca în cazul ratificării acordurilor de la Paris să ia măsuri comune în domeniul organizării forțelor armate și a comandamentelor lor, cît și alte măsuri necesare pentru întărirea capacității lor de apărare, pentru a ocroti munca pașnică a popoarelor lor, a garanta inviolabilitatea frontierelor și a teritoriilor lor și a asigura apărarea lor împotriva unei eventuale agresiuni.

Conștiința popoarelor este un judecător infailibil. Popoarele constată că pe arena mondială există astăzi două tipuri de relații internaționale. Pe de o parte, sînt relațiile și tratatele imperialiste pe care S.U.A., de pildă, le impune țărilor capitaliste, tratate care duc la lichidarea independenței naționale, la dezorganizarea economiei naționale, la totala aservire a acestor țări. Pe de altă parte, în contrast absolut cu acest gen de relații, sînt relațiile de tip nou, socialiste, pe care Uniunea Sovietică le-a inaugurat pentru prima dată pe arena internațională.

Poporul român — care în trecut a fost silit să suporte cele mai înrobitoare tratate cu țările din Apus — este pe deplin conștient că Tratatul cu Uniunea Sovietică este primul acord încheiat cu o mare putere, pe bază de egalitate deplină și cu respectarea intereselor reciproce. La baza Tratatului dintre U.R.S.S. și țara noastră — ca și cu celelalte țări de democrație populară — se află dorința sinceră de a se ajuta reciproc, de a obține un avînt comun. O expresie minunată a spiritului nou, cu adevărat internaționalist, care stă la baza relațiilor româno-sovietice o constituie recenta hotărîre a guvernului sovietic de a acorda țării noastre ajutorul necesar pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Mîndru de a face parte din marea familie a popoarelor libere, poporul român întărește și va întări mereu prietenia cu marea Uniune Sovietică, patria socialismului victorios, bastionul păcii și libertății popoarelor. In prietenia și alianța strînsă cu Uniunea Sovietică, poporul nostru vede garanția libertății și independenței sale naționale, unul din izvoarele succeselor sale în lupta pentru un viitor fericit.

Voi semna pentru pace!

Sînt muncitoare la uzinele „Mao Tze-dun" din București. Lucrez în secția mecanică, la bormașină. Am doi băieți care mi-s dragi ca lumina ochilor. Ca mamă și ca cetățeană a scumpei noastre republici, sînt îngrijorată de pericolul unui nou război, care se ridică ca un nor negru din spre apus.

Eu și soțul meu sîntem oameni tineri. De multe ori, dăm frîu liber gîndurilor noastre care zboară îndrăznețe peste ani. Ne gîndim la copiii noștri, la viitorul lor, pentru care muncim și luptăm.

Dar viața noastră pașnică este amenințată. Abia s-au ridicat din ruine orașele și satele distruse de ultimul război și iată că cercurile imperialiste se grăbesc să pună la cale un nou măcel. Ele vor să folosească uriașa descoperire a secolului nostru, energia atomică, împotriva oamenilor, împotriva vieții.

Cită deosebire între planurile agresive ale imperialiștilor și planurile pașnice, constructive ale Uniunii Sovietice, care pe lîngă faptul că a și început să folosească energia atomică în slujba progresului și a păcii, acordă ajutor în acest domeniu și altor țări.

Mi-e dragă viața noastră nouă, pe care vreau s-o trăiesc din plin. Vreau să învăț cît mai mult ca să mă calific, să devin un cadru de nădejde în uzina noastră. Pentru pacea zilelor noastre lupt și eu alături de milioanele de partizani ai păcii. Urgia unui nou război nu trebuie să curme firul vieții noastre fericite. De aceea, voi semna cu hotărîre, alături de toți oamenii cinstiți din patria noastră, Apelul Consiliului Mondial al Păcii

CONSTANȚA MĂRCULESCU
muncitoare la uzinele „Mao Tze-dun"-București

STALINGRAD

Acum 12 ani — la 2 februarie 1943 — la Stalingrad a răsunat ultima salvă. Marea bătălie care a hotărît soarta celui de al doilea război mondial s-a încheiat cu strălucita victorie a Armatei Sovietice. Eroicele unități de la Stalingrad s-au îndreptat spre Apus, curățind pămîntul sovietic de cotropitorii hitleriști și aducînd libertate popoarelor Europei subjugate de Germania fascistă.

Sărbătorind 12 ani de la încheierea grandioasei bătălii de la Stalingrad, poporul sovietic și oamenii muncii din lumea întreagă evocă cu mîndrie și recunoștință glorioasele fapte de arme săvîrșite de apărătorii orașului-erou.

In zilele de grea cumpănă ale apărării active, ca și în cele ale contraofensivei glorioase, Stalingradul ruinat și sîngerînd, dar eroic, uriaș și neînvins, a întruchipat conștiința și onoarea omenirii. El simbolizează forța, dîrzenia, măreția apărătorilor omenirii împotriva barbariei hitleriste. Cu numele marelui Partid Comunist al Uniunii Sovietice pe buze, ostașii sovietici zdrobeau fiara fascistă, conștienți că apără nu numai patria lor socialistă, dar și viața și cultura tuturor popoarelor. In toiul acelor lupte care deschideau drumul spre victoria finală a Armatei Sovietice, milioane de oameni simpli din toate colțurile lumii vedeau primii muguri ai păcii. Iar inimile lor băteau și mai aproape de inimile vitejilor apărători.

Flacăra epopeii Stalingradului nu se va stinge niciodată în inima și conștiința popoarelor. Atunci, în iarna aceea în care bîntuia cu deosebită furie pe pămînt suflul sîngeros al fascismului, popoarele lumii întregi priveau cu emoție și fierbinți speranțe spre malurile Volgăi, acolo unde fumegau ruinele marelui oraș. Acolo, printre zidurile prăbușite, în gerul uscat al stepei și sub ploaia obuzelor fasciste, fiii poporului sovietic salvau cu prețul sîngelui lor omenirea de sub robia hitleristă.

...La Stalingrad se purta lupta pentru fiecare stradă, pentru fiecare casă, pentru fiecare aripă de clădire. Asupra apărătorilor Stalingradului inamicul vărsa potop de foc. Sute de tancuri, însoțite de infanterie, atacau în fiecare zi. Bombardamentele nu încetau nici ziua, nici noaptea. In această încleștare pe viață și pe moarte, acolo, în jurul movilei Mamai, pe malul abrupt al Volgăi, se ridicau zorile luminoase ale eliberării.

Nesterse vor rămîne în istoria omenirii legendarele fapte de arme ale apărătorilor Stalingradului. Timp de 58 de zile a durat apărarea casei lui Pavlov. Hitleriștii n-au reușit să pătrundă în Piața 9 ianuarie; casa apărată de grupa sergentului Pavlov le stătea în cale.

Ostașii eroi, apărători ai Stalingradului, simțeau necurmat grija partidului și a întregului popor sovietic. Nu odată, în ceasurile grele, au intrat în luptă batalioanele muncitorești ale uzinelor „Baricadi", „Krasnîi Oktiabr", ale uzinei de tractoare. Cot la cot, în același dispozitiv de luptă, apărau patria două generații de luptători neînfricați: apărătorii încărunțiți ai Țaritînului și „tînăra gardă" a Armatei Sovietice.

Asemenea fapte au fost nenumărate, atît pe frontul de la Stalingrad, cît și în toate bătăliile purtate de Armata Sovietică.

Despre acești eroi s-a scris mult; dar oricît s-ar scrie, nu s-ar putea reda în totul măreția faptelor lor, puse în slujba dezrobirii popoarelor. Ei și-au respectat jurămîntul. De fermitatea lor eroică și măiestria lor militară s-a zdrobit ca de o stîncă de granit presiunea turbată a diviziilor de elită hitleriste.

Vitejia și bărbăția apărătorilor bastionului de pe Volga au devenit simbolul puterii de neînvins a armatelor sovietice. Stalingradul a reprezentat declinul armatei fasciste germane. Gruparea de 330.000 de oameni din trupele inamice de elită a fost încercuită și zdrobită în întregime.

Bătălia de la Stalingrad nu-și are egal în istoria omenirii. Timp de 195 zile și tot atîtea nopți, pe malurile Volgăi lupta n-a contenit nici un ceas, nici o clipă.

Pe mai bine de 40 km. de-a lungul malului Volgăi — de la Beketovka pînă la Uzina de tractoare — nu mai rămăsese nici o casă întreagă. 56 de mari uzine și fabrici, printre care Uzina de tractoare din Stalingrad și uzina metalurgică „Krasnîi Oktiabr", au fost transformate în ruine. Au fost distruse și incendiate peste 41.000 de case de locuit, au fost rase de pe fața pămîntului 115 școli, 86 grădinițe de copii, 60 de biblioteci, 35 de cluburi și palate de cultură, 24 policlinici, 16 spitale — într-un cuvînt a fost nimicit întregul oraș. Dar mersul înainte al istoriei n-a putut fi oprit de mașina de război germano-fascistă. Stalingradul n-a căzut. Dimpotrivă, el a constituit acel punct de cotitură în istoria războiului pe care-l doreau cu ardoare popoarele, dar de care se temeau imperialiștii.

Grea a fost viața stalingrădenilor: lipseau alimente, nu funcționau instalațiile de apă, n-aveau unde să se adăpostească. Dar, cu o nemaiîvăzută dîrzenie, familie după familie, om după om, locuitorii Stalingradului se reîntorceau, trecînd Volga. Acești oameni purtau în ei credința nestrămutată că Stalingradul va renaște.

In acele zile grele, Stalingradul a fost vizitat de o delegație americană. Privind orașul distrus, oaspeții de dincolo de ocean au ajuns la concluzia că „Stalingradul nu mai poate fi refăcut. Este mai ușor, spuneau ei, să construiești un oraș nou în altă parte, iar aceste ruine să fie păstrate ca un uriaș muzeu. Turiștii străini vor veni să admire ruinele Stalingradului și acest lucru va aduce cîștiguri mari". In acest fel apreciau americanii, din punctul lor de vedere negustoresc, dragostea și devotamentul oamenilor sovietici față de pămîntul Stalingradului stropit cu sîngele eroilor a două mari bătălii istorice. Dar poporului sovietic îi era scump locul unde au înfruntat moartea fiii săi credincioși — apărătorii Stalingradului. Pe pereții pe care ostașii de gardă ai Stalingradului au scris: „Te vom apăra, Stalingrad nostru drag", constructorii orașului au înscris lozinca lor: „Te vom reconstrui, Stalingradul nostru drag".

Mii de tineri și tinere cu carnete de comsomoliști în buzunar au venit să ia parte la refacerea orașului-erou. Milioane de tone de încărcături de valoare a trimis într-acolo Țara Sovietelor.

Parcă abia ieri a început refacerea orașului! Dar cîte s-au schimbat... cît de mult a crescut orașul!... Stalingradul — orașul-muncitor, orașul-constructor, a renăscut grandios din ruine și cenușă, prin munca plină de abnegație a oamenilor sovietici.

Priviți acum Stalingradul! Duceți-vă în piața Victoriei, plimbați-vă pe strada Păcii, coborîți spre Volga pe noile trepte de granit, intrați măcar într-una dintre cele 116 școli noi, sau într-una dintre cele 5 institute de învățămînt superior, într-una dintre cele 82 de biblioteci noi, sau într-una din noile case cu mai multe etaje care se înalță acolo unde acum 12 ani nu existau decît mormane de moloz!

Au trecut 12 ani! Dar cît de mult s-a transformat orașul în acest timp! El a devenit de nerecunoscut.

Din stepa în care acum 12 ani a fost apărată viața și libertatea omenirii, pornesc astăzi în fiecare zi să facă ocolul pămîntului vești despre noi victorii. S-a inaugurat de mult canalul navigabil Volga-Don „V. I. Lenin", înaintează în ritm vertiginos lucrările marii hidrocentrale electrice de la Stalingrad.

Sutele de mii de locuitori ai Stalingradului intensifică activitatea lor creatoare, lărgesc întrecerea socialistă pentru îndeplinirea cu cinste a sarcinilor trasate de cel de al XIX-lea Congres al Partidului Comunist, de cea de a cincea sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. și de plenara C.C. al P.C.U.S. din septembrie 1953. Grija pentru binele poporului este legea supremă a Partidului Comunist și Guvernului Sovietic. Oamenii Stalingradului, împreună cu toți oamenii sovietici, sînt ferm hotărîți să nu-și precupețească eforturile pentru rezolvarea cu succes a acestei sarcini.

Stalingradul, mai frumos ca oricînd, se înalță în ochii popoarelor lumii ca un simbol al dorinței de pace a oamenilor sovietici, ca un teribil avertisment împotriva noilor hitleri, ca un monument al puterii de neînfrînt a progresului, a socialismului.

V. BALAȘ

In portul Odessa

Cînd vii pentru prima oară în portul Odessa, mai mult decît orice te uimește nu mărimea lui, ci abundența tehnicii puternice, a mașinilor și a mecanismelor perfecționate, folosite pentru descărcarea vaselor, pentru ridicarea și transportarea încărcăturilor. Aici s-a făcut totul ca să se ușureze în cel mai mare grad munca omului.

Portul comercial Odessa este al doilea port însemnat al Uniunii Sovietice, după Leningrad. In timpul războiului, portul a fost distrus de hitleriști, însă în anii cincinalelor de după război, el a fost nu numai refăcut, ci și complet reutilat.

In port, sînt numeroase mașini de cea mai modernă construcție. Prin nivelul mecanizării și ritmul de încărcare și descărcare a vaselor, portul Odessa întrece multe porturi vestite în lumea întreagă, din țările capitaliste.

Toată această tehnică puternică și complicată este dirijată de urmașii docherilor din Odessa care mai demult cunoscuseră un singur fel de „mecanizare" — mîinile și umerii lor. Acum, nu vei mai vedea aici oameni ducînd în spate saci, pe schelele ce se clatină. In zilele noastre, munca în port nu mai cere forță fizică. Pentru a dirija macaralele, transportoarele și celelalte mașini, trebuie să cunoști matematică, fizică, mecanică. Nu e de mirare că numeroși muncitori din port învață în școli și institute, sau urmează cursuri speciale.

An de an, se lărgește comerțul extern al Uniunii Sovietice. In portul Odessa, crește necontenit torentul de mărfuri din toate colțurile lumii. Din port, pleacă în cursă lungă vase sovietice. Ele pleacă peste mări și oceane, spre țărmurile Chinei, Ceylonului, Egiptului, Angliei, Norvegiei etc.

Din Odessa, au plecat vase cu cereale pentru hindușii atunci cînd în India bîntuia foametea. Spre Italia, au plecat vase cu produse alimentare și medicamente pentru italienii loviți de inundații. Prin portul Odessa, pornesc mărfuri necesare construcției pașnice spre porturile țărilor de democrație populară. In fiecare an, pleacă din Odessa, în cursele sale vestite, flotila de baleniere „Slava".

Zi și noapte, pe furtună sau pe vreme bună, din port pleacă nenumărate vase care vor arunca ancora în toate părțile lumii.

Tramvai în taiga

O șosea largă, acoperită cu zăpadă șerpuiește prin taiga. Din timp în timp, liniștea pădurii este tulburată de claxoanele automobilelor sau de uruitul tramvaiului. Acest coridor verde care străbate pădurea străveche se transformă pe nesimțite într-o stradă obișnuită, cu case de piatră și de lemn. Este localitatea Lesnaia Volcianka — așezare care ține de cel mai nordic bazin carbonifer din Ural.

Geologii sovietici au descoperit în aceste locuri zăcăminte bogate de cărbune. Dar cei care lucrează la extragerea lui nu se numesc mineri. La Volcianka nu există mine. Cărbunele se exploatează la suprafață. In secțiuni duduie fără încetare excavatoare; mașini puternice pătrund în steril, tăind straturi lucioase de cărbune.

...Volcianka se înfrumusețează pe an ce trece. In prezent, aici sînt cîteva zeci de mii de locuitori. Acolo unde pînă nu de mult se întindea taiga, se înalță acum case bine amenajate, cantine, douăzeci de magazine, unsprezece școli, un spital. Se pune în funcțiune o centrală telefonică automată. Cu doi ani în urmă, la Volcianka a început să circule primul tramvai. In prezent, lungimea liniilor de tramvai atinge 50 de km. Una din linii unește Volcianka cu Karpinsk.

Recent au fost date în folosință numeroase case de locuit. Curînd, Palatul de cultură al lucrătorilor din industria carboniferă își va deschide ospitalier porțile.

In scurt timp, locuitorii așezării Volcianka vor primi aproape 7090 m² de suprafață de locuit. In cursul lunii ianuarie, 40 de familii de muncitori s-au mutat în case noi și confortabile.

Cinematograf la lumina zilei

La clubul fabricii V.E.F. din Riga au fost proiectate, cu titlu de experiență, filme la lumina zilei. Muncitorii și funcționarii fabricii au vizionat filmul de scurt metraj „La începutul drumului". Aparatele necesare proiectării filmelor la lumina zilei nu sînt scumpe și dau posibilitate să se prezinte filme de scurt metraj, să se ilustreze unele lecții cu filme științifice.

Pentru prima dată în istoria cinematografiei, filmele nu necesită săli întunecoase. Conducerea clubului a luat hotărîrea să amenajeze primăvara un ecran mare în parcul uzinei, pentru ca filmele să fie vizionate în aer liber.

Pe scena unui Palat de cultură studențesc

Luminile se sting. In sală răsună minunatele melodii ale lui Ceaikovski. Cortina se ridică încet.

...Iată și parcul care înconjoară castelul unei prințese puternice. Fiul ei, Siegfrid, își serbează majoratul și se înveselește cu prietenii. Apare prințesa. Ea îi dăruiește fiului său un arc și apoi se îndepărtează. Petrecerea e în toi. Așa începe primul act al baletului „Lacul lebedelor" pe care l-a montat de curînd colectivul de balet de la Palatul de cultură al studenților din Dnepropetrovsk.

Spectatorii aplaudă cu deosebită căldură pe Svetlana Kenis, absolventa institutului metalurgic, care interpretează rolul Odettei, pe Mihail Maslakov, elev al școlii medii tehnice miniere (prințul Siegfrid) pe Dina Ivanova, studentă a institutului de chimie (mama lui Siegfrid), pe Gheorghi Sencikovski, elev al școlii medii de transport auto, în rolul vrăjitorului Rotbart, pe Leonid Mișinski, student al institutului de chimie, în rolul bufonului.

Colectivul, creat cu un an în urmă, numără 35 de membri. „Lacul lebedelor" este prima lui realizare mai importantă. In prezent, colectivul de balet al Palatului de cultură al studenților pregătește „Dansurile polovțiene" din opera „Kneazul Igor" de Borodin și scene de balet din opera „Faust" de Gounod.

In fotografie: strada Păcii și strada Komsomolskaia din Stalingradul reconstruit.

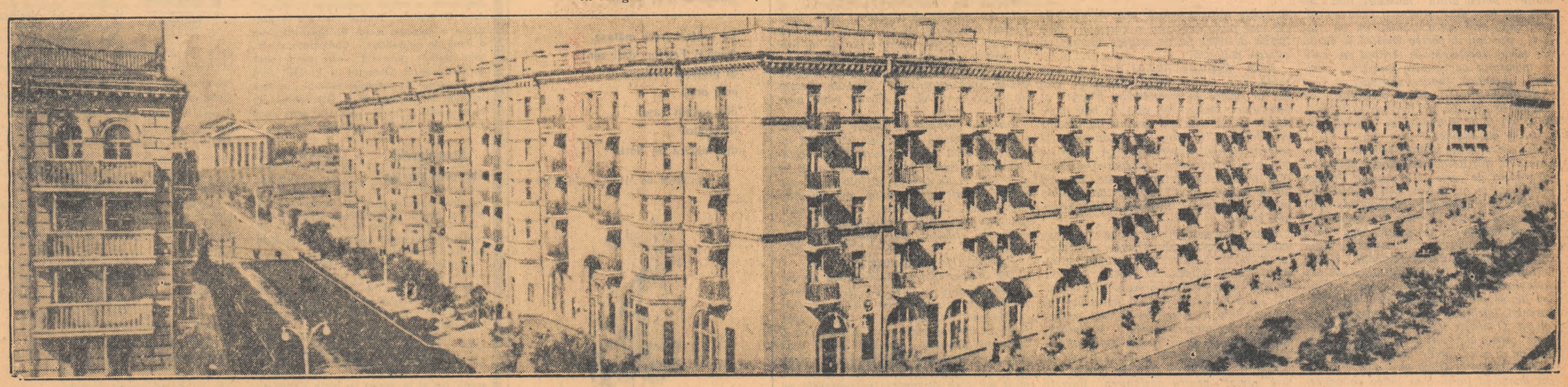

ANCHETA „VEACULUI NOU"

Care este scriitorul sovietic de la care aţi avut de învăţat cel mai mult?

„Care este scriitorul sovietic de la care aţi avut de învăţat cel mai mult?" „Veac nou" a adresat această întrebare unor scriitori, oameni de artă, fruntaşi în producţie, studenţi etc., rugîndu-i să vorbească cititorilor noştri despre scriitorul sovietic preferat. Începînd cu acest număr, vom publica răspunsurile primite la ancheta noastră.

Dascălii mei de literatură

PETRU VINTILĂ

„Scriitorul sovietic de la care am avut de învăţat cel mai mult?", iată o întrebare la care nu pot răspunde numai cu un singur nume şi nici numai cu o singură propoziţiune. Întrebarea solicită nu atît un studiu de literatură, cît o mărturisire. Problema ridicată acuma de „Veac nou" mi-am pus-o în destule rînduri în ultimii ani. Răspunsul a fost de fiecare dată incomplet. Am pronunţat de pildă numele lui Maxim Gorki. Dar în inima mea, plină — ca un clopot — de ecourile şi vibraţiile operei gorkiene, simţeam bătînd şi pulsul prozei cazacului care a cîntat dramatica epopee a Donului liniştit. Apoi îmi răsărea dintr-odată înainte chipul înflăcărătului adolescent care a fost deopotrivă şi Nikolai Ostrovski şi Pavel Korceaghin. Nefiindu-mi străină nici poezia, Vladimir Maiakovski îşi adăsta inspumatul Pegas în faţa ochilor mei uimiţi şi-mi dădeam seama că şi învăţătura lui n-a fost fără preţ. Dar Alexei Tolstoi şi Leonov? Dar Vsevolod Ivanov şi Serafimovici? Dar Ehrenburg? Înşirarea lor nu constituie o listă de bibliotecă, cît mărturisirea că numele lor sînt numele celor mai buni dascăli ai mei de literatură, iar cărţile lor, abecedarul şi cartea de citire a anilor mei de şcoală literară. Din păcate, anii aceştia n-au venit la vremea lor (în ce priveşte vîrsta). Ei au venit după ce am ieşit dintr-un întreg sistem de învăţămînt (grădiniţă fröbeliană, şcoală primară, liceu şi universitate). Cam de prin şcoala primară am început a scrie, bineînţeles, întîi versuri, înaintînd pe nesimţite către nuvelă.

În pragul examenului de bacalaureat aveam în sertar cîteva caiete cu versuri, schiţe, nuvele şi chiar un roman ce se chema, mi se pare, „Dincolo de lumină". Dintre titlurile întîielor mele lucrări, vreau să citez aici cîteva: Sanatoriu lîngă cer, S-a stins pe drum un felinar, Sfîrşit trist şi Moartea albă. Le-am citat nu fără un sens. Şi anume, ca să arăt că adolescentul de pe atunci (dealtminteri dacă nu robust, totuşi sănătos tun) intra în viaţă parc-ar fi intrat în nefiinţă. Nu am pătimit de oftică, dar socotind că această suferinţă era însăşi carnea literaturii, am scris cu precădere numai despre sanatorii şi tuberculoşi, poezii ori nuvele pline de-o adîncă şi iremediabilă tristeţe. Din aceleaşi pricini, eroul meu preferat a fost nefericitul şi nevolnicul Werther.

A trebuit să vină ziua în care s-au deschis larg ferestrele către soare şi lumină, ziua de 23 August, din pragul bogatei în roade toamne a anului 1944, pentru ca activitatea mea literară să fie îndrumată pe singurul drum just, acela al scrisului legat nemijlocit de năzuinţele, munca şi visurile poporului meu.

Nu pot să uit nici ziua uneia din primele luni ale anului 1945, cînd, demobilizat din militărie, am devenit proaspăt combatant la o gazetă de partid din Timişoara. Atunci am citit prima carte sovietică, dăruită de către un tovarăş, la un prilej mi se pare de sărbătoare intimă, de onomastică. Într-o după amiază şi apoi de seara pînă către zorii zilei următoare, am citit cea mai tulburătoare carte ce mi-a căzut în faţa ochilor pînă atunci. S-au scris sute şi mii de pagini de studii literare şi eseuri, de recenzii şi simple confesiuni pe marginea cărţii în care ni se povesteşte viaţa patetică a tînărului Pavka Korceaghin. Nu vin acuma să mai adaug o paginăde comentariu la această tulburătoare carte a tinereţii noi. Dar vreau să arăt că acest erou pe care abia îl cunoscusem, a luat dintr-odată în inima mea locul singurului erou preferat pînă atunci, locul melancolicului Werther. Uneori, o singură carte echivalează — prin înrîurirea ce-o lasă — cu ani întregi de şcoală. O asemenea carte a fost pentru mine „Aşa s-a călit oţelul". O carte cît un ciclu întreg de liceu, cît patru ani de „Litere şi Filosofie".

S-ar părea că lucrurile stau simplu: vrei să scrii o nuvelă pe tema colectivizării. Atunci, deschizi „Pămînt desţelenit" la cutare capitol şi ai soluţia de-a gata. Asta-i treabă de bucher şi învăţătura ar fi mecanică. Procesul educativ pe care îl operează asupra noastră minunata literatură sovietică e de natură mult mai intimă, mult mai profund şi mai generos. În el stă cu o largă limpezime şi strălucire nu numai învăţătura măiestriei literare, dar mai ales aceea a conştiinţei scriitoriceşti, a datoriei etice faţă de societate pe care trebuie s-o aibă scriitorul, a poziţiei înaintate, combative, pe care el e dator s-o ocupe. Exemple se pot înşirui pe sute de pagini şi ele ţin adesea de cele mai comune şi obişnuite momente ale vieţii şi activităţii noastre. Şi am să dau aici cîteva. Iată, de pildă, am putut crede cîndva că munca de creaţie nu poate fi provocată de nici o intervenţie exterioară. Nu cunoşteam expresia „comandă socială" De la Vladimir Maiakovski am învăţat să răspund cu sporită înflăcărare comenzii sociale. Acum cîţiva ani (cînd am scris o serie întreagă de versuri ce vorbeau despre răspîndirea agrotehnicii, despre necesitatea patriotică a predării la timp a cotelor către stat şi despre întrecerile din uzine) s-au găsit unii falsi prieteni, care, îngrijoraţi, să-mi spună: „Asta-i poezie?" M-am gîndit atunci la Vladimir Maiakovski în perioada cînd lucra vestitele „vitrine satirice" la Rosta, cînd compunea texte de placarde şi lozinci despre securitatea muncii, catrene pentru vigilenţă împotriva incendiilor şi chiar texte de reclamă pentru flota aeriană de transport. Uriaşul Vladimir Maiakovski m-a învăţat să înţeleg că abordarea unor asemenea „mărunte" şi „apoetice" teme, sînt, fără îndoială, de însemnătate. Şi oricînd, cu legitimă mîndrie, aş raporta despre activitatea mea literară: „am scris şi texte pentru placarde şi afişe".

Sub geamul mesei mele de lucru, păstrez ca pe nişte documente de preţ două fotografii reprezentîndu-l pe Vladimir Maiakovski, odată lîngă un stand de cărţi, înconjurat de cititori, apoi pe o scenă improvizată, vorbind în faţa unei mari mulţimi de oameni. De la scriitorii sovietici am învăţat să preţuiesc această practică a legăturii cu cititorii. A devenit pentru mine un lucru necesar ca aerul şi lumina, legătura nemijlocită cu cititorii cărţilor noastre. Şi nu e sentiment mai înălţător în profesiunea pe care-o slujim, ca acela pe care-l încercăm atunci cînd întîlnim poezia, nuvela, articolul şi romanul nostru, în căminul cultural al celui mai îndepărtat sat, pe masa modestă a unui ţăran care abia în aceşti ani a deprins să păstorească oile negre înşirate pe filele cărţilor. Şi tot de la scriitorii sovietici am învăţat să preţuiesc în aceşti oameni simpli nu numai crescînda lor dorinţă de a citi, ci şi să năzuiesc a-i cunoaşte din ce în ce mai bine, mai adînc, scriind despre ei ca despre cei mai dragi eroi ai cărţilor noastre. De la Maxim Gorki am învăţat să sezisez în munca de fiecare zi a muncitorilor şi ţăranilor colectivişti şi întovărăşiţi, eroismul cel mai patetic prin simplitatea şi generozitatea sa, eroismul oamenilor obişnuiţi.

De la „inginerii sufletului omenesc" din marea Ţară a Socialismului biruitor am învăţat să considerăm munca noastră ca un aport de mare însemnătate în lupta poporului care ne-a zămislit.

De aceea n-am putut răspunde anchetei iniţiate de „Veac nou" numai cu un singur nume şi nici numai cu o singură propoziţiune. Fiindcă întrebarea pusă scriitorilor de către redacţia „Veacului nou" cerea, nu atît un studiu de literatură, cît o mărturisire din domeniul intim al autobiografiei.

La şcoala „Atelierului de foc"

NICOLAE VASU
Erou al Muncii Socialiste

Scriitorul sovietic pe care l-am îndrăgit mai mult, de la care am avut de învăţat cele mai multe lucruri...

Da, alături de partid, cărţile sovietice mi-au fost şi-mi sînt sfătuitori şi prieteni de nădejde.

Adeseori, auzeam spunîndu-se: cărţile de literatură sovietică le citeşti nu numai ca să petreci cîteva ceasuri plăcute, să-ţi înfrumuseţezi gîndurile şi sufletul, ci şi ca să înveţi, să înveţi cum să trăieşti. După ce mi-a căzut în mînă prima carte sovietică, şi apoi alta şi alta, mi-am dat seama de acest mare adevăr. Am învăţat din cărţile sovietice, am învăţat să îndrăgesc această literatură nouă pentru mine, pe creatorii ei, care prin cărţile lor m-au ajutat să devin un om nou.

Era în primăvara anului 1950. Uzina noastră trecuse la fabricaţia de maşini cu piston agregate, lucru care cerea multă pricepere, cunoştinţe tehnice avansate. Situaţia în uzină nu era uşoară. Mai erau dintre aceia care nu socoteau încă uzina ca un bun al lor, al poporului, şi mai lipseau sau mai întîrziau de la lucru; alţii se tereau ca de foc să dea în vileag „secretele" meseriei In fond, erau oameni cinstiţi, dar care nu-şi dădeau încă bine seama de transformările radicale petrecute în uzină după izgonirea patronului şi purtarea lor dăuna muncii noi care se înfiripa. E drept, existau şi brigăzi, dar unii parcă nici nu simţeau că fac parte dintr-o brigadă socialistă de producţie.

S-a întîmplat că am fost numit responsabil la brigada de la secţia strungării motoare. Răspunderea pe care o simţeam apăsîndu-mi pe umeri m-a făcut să mă gîndesc serios la organizarea brigăzii încredinţată mie. Pe atunci prinsesem şi gust de citit. Într-o zi, am dat întîmplător peste „Atelierul de foc". Am citit-o cu nesaţ din scoarţă în scoarţă. Cartea lui Polevoi, povestea brigăzii lui Luzghin mi-a rămas adînc întipărită în inimă. Va să zică şi oamenii sovietici au de luptat cu greutăţile, nu le vine totul de-a gata. Mi-am dat seama că ceea ce-i deosebea de oamenii obişnuiţi era dîrzenia, cinstea şi înţelepciunea lor, hotărîrea de a învinge, de a merge înainte, credinţa în victoria cauzei lor. Luzghin? Iată omul de la care aveam de învăţat pentru a-mi organiza şi conduce brigada la victorie. Că în brigadă mai erau încăpăţînaţi ca Nadu Virgil, sau Niculescu, care se încăpăţînau să nu aplice tehnica înaintată — şi greutatea asta putea fi biruită, ca şi lipsa de disciplină, sau „discreţia" celor mai vîrstnici. Luzghin, cu perseverenţa lui, nu a reuşit oare să facă din încăpăţînatul şi nedisciplinatul Sizov un fruntaş al atelierului său de foc?

Urmînd pilda lui Luzghin, învăţînd din dîrzenia şi perseverenţa sa, am reuşit să-mi conduc brigada pe drumul cel bun.

A mai trecut timp şi brigada a început să aplice cu succes iniţiativa pentru folosirea maximală a tehnicii, să lucreze în contul anilor viitori. De la brigada noastră au luat pildă şi celelalte brigăzi din uzină. Pentru asta însă, a trebuit să învăţăm serios şi să aplicăm metodele cîtorva „Luzghini" ca Bikov şi Bortkevici, A. Jandarova, Voroşin, V. Hrisanova.

Aceşti „Luzghini", minunaţi oameni sovietici, m-au învăţat că nu trebuie să te înfumurezi de pe urma succeselor, că trebuie să înveţi şi iar să înveţi, să mergi mereu înainte ca să stăpîneşti tehnica, şi că pentru aceasta trebuie să studiezi mai serios, temeinic, organizat.

După un timp mi-a căzut în mînă o altă carte a lui Polevoi: „Povestea unui om adevărat". Mi s-a înflăcărat inima citind-o şi am prins noi puteri pentru drumul pe care-l alesesem în viaţă. De la Alexei Meresiev am luat pildă de dîrzenie.

Mai tîrziu, am avut bucuria să vizitez Uniunea Sovietică timp de 3 săptămîni. Pe şantierele comunismului, în uzinele moderne, am recunoscut în oamenii sovietici pe mulţi dintre eroii cărţilor citite. Pentru mine călătoria aceasta a fost un minunat prilej de a învăţa din nou, de a-mi îmbogăţi cunoştinţele, de a-mi înzeci forţele. Întors în ţară am continuat să citesc cu pasiune. Tot de la oamenii sovietici, ca Pavel Mihailovici Sergheev din „Contemporanii" am învăţat dîrzenia, modestia, căldura sufletească. „Dacă partidul ne-o cere vom pătrunde în inima pămîntului". Cuvintele sale mi-au pătruns adînc în suflet.

De aceea, cînd nu de mult tovarăşul Gheorghiu-Dej m-a întrebat: „Nu crezi că e timpul să te înscrii la facultate, să devii inginer, că aceasta trebuie să fie ţinta dumitale?", i-am răspuns emoţionat, plin de nădejdi: asta e o veche dorinţă a mea, să fiu muncitor-inginer, aidoma oamenilor sovietici!

Azi, gîndul de odinioară, împrumutat din cărţi, a devenit realitate. Sînt student al Facultăţii de Mecanică şi cărţile scriitorilor sovietici, credincioşi tovarăşi de drum, continuă să mă însoţească.

Dacă l-aş fi cunoscut pe Makarenko înainte...

IOACHIM BOTEZ

„Puteţi fi cu el (elevii — n.n.) oricît de reci, pretenţioşi pînă la şicană; puteţi să nu-i băgaţi în seamă chiar avîndu-i alături; puteţi arăta nepăsare faţă de simpatia lor; dacă străluciţi prin muncă, prin cunoştinţe, prin izbînzi, nu vă temeţi: sînt toţi de partea voastră şi nu vă vor trăda. Indiferent de tărîmul pe care se manifestă capacitatea voastră: timplari, agronomi, fierari, mecanici.

Şi invers: oricît aţi fi de duioşi, de tăcuţi în discuţii, de buni şi prietenoşi, oricît aţi fi de simpatici în ceasurile lurului şi ale odihnei..."

Aici se opreşte citatul, scos de la pagina 175, din acea nemuritoare epopee a învăţăturii de carte şi a muncii, Poemul pedagogic al lui Anton Semeonovici Makarenko, ce-l aflai într-un teanc de file u o sumă de alte extrase din opera maelui dascăl şi om de şantier. Azi, după ţiva ani de cînd am citit cartea de urma reia n-am mai dat, fragmentul acesta i-aduce aminte de episodul dramatic din durea nu mai ştiu cărei colonii, poate a de pe malul Kolomakului, cînd Maarenko, înfrînt de greutăţi, rătăcea pe o tecă. O pisică sălbatică îl pîndea dinun copac, dar elevii îi urmăreau de parte şi unul, poate chiar Zadorov căia îi dăduse o palmă strănică, l-a scăt doborînd fiara. S-ar putea ca aducea aminte să mă înşel, dar ceea ce nu se poate uita niciodată, este esenţa de cel mai înalt umanism a cărţii şi arta lipsită de orice fel de artificii literare a întregii povestiri.

Dacă Rabelais, înainte de laicizarea şcolii, este socotit primul pedagog realist în război cu formalismul ipocrit al scolasticei, Makarenko este cel mai mare dascăl de la care am învăţat nu tipicuri metodologice, ci taina de a cunoaşte şi călăuzi sufletul tineretului. „A educa un om, scrie el altundeva, înseamnă a educa căile perspectivei pe care creşte bucuria lui de mîine". Cum? Dînd zi de zi pilda muncii fără preget, întemeiată pe o bunătate severă.

N-am aflat aşa ceva în pedagogia pragmatistă a americanului Dewey, care pune interesul înaintea oricărei sforţări şi recomandă „încetineala în muncă" care foloseşte, spune el, imaginaţiei. De exemplu, dacă dai şcolarului să scarmene pe îndelete lînă, bumbac, in, îl vei predispune să inventeze daracul... Makarenko dădea elevilor să scarmene pămîntul, să agonisească hrana lor şi pe a altora, să cultive o grădină de flori de cîteva hectare numai pentru desfătarea tinereţilor lor.

„Scamatorii pedagogice nu există", mai spune el. Toată învăţătura să se bizuie numai pe muncă şi prestigiu. Cînd vorbeşte de educarea caracterului, el scrie că trebuie să acorzi cît mai mult respect omului, şi să ceri de la el tot atît de mult. Disciplina, pentru dînsul, nu este un mijloc de educare, ca în şcoala burgheză, ci însuşi rezultatul educaţiei. „Nu există copil incorijibil". „Nici un procent de rebut în şcoală" „Nici o viaţă pierdută" — strigă el.

Iar cînd vorbeşte de familie, Makarenko arată că temelia autorităţii părinteşti nu poate fi decît viaţa şi activitatea cetăţenească a tatălui şi a mamei. Ca să fie ascultaţi, ei nu trebuie să folosească nici asuprirea, nici distanţarea, nici lăudăroşenia, nici pedantismul, nici cicăleala, nici toleranţa, nici prieteşugul, nici toanele, nici erudiţia, nici frumuseţea... Dar ce atunci?

Prestigiul lor cetăţenesc!

Dar Makarenko nu este numai un pedagog de şantier cum n-a fost nimeni înaintea lui şi un moralist nu din cei care făceau exerciţii de logică, ci şi un poet. Dacă în vremea cînd eram dascăl, i-aş fi cunoscut „Poemul pedagogic", la care a muncit zece ani, nu m-aş mai fi numit cu ironie helfer. Azi proza lui este pentru mine un izvor de energie şi frumuseţe sufletească.

O carte despre un mare clasic rus *)

Printre ultimele cărţi editate de „Cartea rusă", „Borodin" de T. Popova, (tradusă de Yvonne Hasan şi Olga Efremov,), reprezintă oarecum o noutate în activitatea editurii E drept că, de la înfiinţarea ei, „Cartea rusă" a tipărit „Muzica sovietică în plin avînt" — în 1951 — „Ceaikovski despre operă", în 1953, iar în 1954, „Stasov despre Musorgski" şi cartea despre care ne ocupăm în aceste rînduri. Dar, trebuie să constatăm că, în vasta ei activitate editorială „Cartea rusă" a fost prea puţin preocupată de lucrările de muzicologie, fie studii ştiinţifice, fie monografii de popularizare — lucrări necesare şi tot mai mult cerute de numărul din ce în ce mai mare de amatori de muzică. Astăzi, cînd muzica este tot mai răspîndită în cercurile largi ale publicului, cînd operele clasicilor ruşi sau ale compozitorilor sovietici sînt atît de des ascultate în concerte, cînd studiile muzicologilor sovietici sînt atît de preţioase în îndrumarea creatorilor şi muzicologilor noştri, un aport mai bogat de asemenea tipărituri traduse în romineşte, ar fi cu atît mai bine venit.

De aceea, ne grăbim să subliniem cu bucurie apariţia monografiei despre marele compozitor rus Borodin.

Lucrarea muzicologei sovietice T. Popova nu are pretenţia de a fi un studiu exhaustiv al vieţii şi operei marelui compozitor, ci este o mică monografie de popularizare, care ne face să cunoaştem, în trăsăturile ei cele mai esenţiale, personalitatea artistică a lui Borodin şi opera sa, în cîteva din lucrările cele mai reprezentative.

Cărticica cuprinde 15 capitole, în care sînt înfăţişate momentele cele mai de seamă din viaţa lui Borodin şi cîteva din creaţiile sale importante. Marele compozitor a fost „în civilitate" un tot atît de mare chimist, ale cărui lucrări ocupă un loc de frunte în ştiinţa universală. Astfel, chiar din primul capitol — „Chimie şi muzică" — ne sînt înfăţişate dublele preocupări ale lui Borodin, profesor la facultatea de chimie şi muzician eminent, autor al „Kneazului Igor".

În capitolele următoare, ne sînt înfăţişate diferitele etape din viaţa lui Borodin — de la „anii copilăriei", la „primele compoziţii", la „stagiul" său „la spitalul militar" (unde are loc celebra întîlnire cu Musorgski) la prima „călătorie în străinătate" etc. — sub forma unei povestiri plăcute, colorată cu o seamă de episoade autentice, cunoscute din scrisori sau din mărturiile contemporanilor.

Capitolul „Întîlnirea cu Balakirev" prezintă acest eveniment hotărîtor în viaţa lui Borodin, care din muzicianul amator devine creatorul nemuritoarelor opere. Intrarea sa în cercul lui Balakirev — devenit mai tîrziu faimosul „Grup al celor cinci", prietenia cu Stasov, atmosfera patriotică, munca lor comună, însufleţită de cele mai avansate idei ale vremii lor, pentru dezvoltarea muzicii ruse— constituie centrul acestei povestiri atît de pasionante şi atît de instructive. Astfel, parcurgînd expunerea despre viaţa şi opera lui Borodin, cititorul îşi poate face o idee largă despre însăşi viaţa muzicală din Rusia acelei epoci, despre ambianţa artistică din jurul anilor 1860, hotărîtori pentru dezvoltarea muzicii ruse.

O parte interesantă a monografiei o constituie capitolele despre Simfonia II-a (Simfonia bravilor) şi despre opera „Kneazul Igor", în care este expusă activitatea creatoare a lui Borodin, sursele sale de inspiraţie, modul său de lucru. Aceste date, precum şi exemplele muzicale care le întovărăşesc, sînt de o mare utilitate pentru amatorii de muzică, pentru toţi cei ce vor să pătrundă mai bine opera marelui compozitor rus.

În sfîrşit, cartea mai cuprinde relaţii despre întîlnirea compozitorului cu marele Liszt, care îi recunoaşte originalitatea talentului său, sfătuindu-l să scrie mai departe şi să nu ţină seama de criticile răuvoitoare. De asemenea ultimele capitole ne vorbesc despre alte lucrări, între care despre celebrele sale cuartete, intrate în repertoriul muzical mondial.

Folosind atît documente istorice, cît şi scrieri sau mărturii ale contemporanilor, autoarea a ştiut să aleagă elementele cele mai semnificative, cele mai plastice, din care a izbutit să alcătuiască o povestire curgătoare, colorată, care se citeşte cu interes. În felul în care este scrisă, cartea prezintă în mod plăcut esenţialul şi poate fi considerată drept un model de monografie de popularizare.

Atît substanţa, cît şi calităţile expunerii conferă acestei cărţi o lectură deopotrivă interesantă şi instructivă, folositoare oricărui cititor. Iar editura ar trebui să găsească în această tipăritură îndemnul de a o face urmată de altele, asemănătoare şi cît mai multe.

ANDREI TUDOR

*) T. Popova: „Borodin". Ed. „Cartea rusă", 1954.

Filme noi

„Libelula"

În curînd pe ecranele cinematografelor noastre va rula un nou film artistic sovietic în culori, „Libelula", turnat de studiourile din Tbilisi.

Noua producţie sovietică, realizată după un scenariu de M. Baratașvili, înfăţişează aspecte din viaţa fericită, plină de bucurie, a colhoznicilor sovietici.

Acţiunea filmului, care se desfăşoară în însorita Gruzie, ne prezintă peripeţiile zvăpăiatei Marine, poreclită pentru caracterul ei vioi, neastîmpărat, Libelula. Neastîmpărul ei creează situaţii dintre cele mai neprevăzute, pline de haz şi savoare. Alături de iubitul ei Şota, de colhoznici, la peripeţiile zglobiei Marine iau parte cu tot sufletul şi spectatorii.

Frumuseţea peisajelor, încîntătoarele melodii gruzine, vin să întregească realizarea filmului.

În clişeu: O scenă din film.

IVAN RIADCENKO

Fabrica de flori

Cu-un zuluf bălai, palpită
Meşteriţa ţesătoare.
E pe semne-ndrăgostită
de mătasa
foşnitoare,
de pînzetul care cade
valuri, valuri în cascade.

Din războaie curg poiene,
rîuri pline de culori.
Şi plutesc, curcubeene
pe-a lor ape flori şi flori.

Flori, ce-n zori pe cîmpuri, pline
sînt de-azur înrourat,
flori, ce-şi pleacă-a lor tulpine,
cînd trec gureşe mezine
de la lucru, pe-nserat.

Flori, ce-a lor petale-n soare
primăverii-aduc în dar
şi în vară-aromitoare,
la albine truditoare
dau vrăjitul lor nectar.

Flori, ce-n toamnele ploioase
frigu-nfruntă, răbdurii
şi ne-ncintă maiestoase
pînă-n iernile tîrzii.

Tinereţe toarnă-n fire
ţesătoarea-n ţara mea.
Chiar şi doamna cea „subţire"
din Paris
de le-ar vedea
înroşită de uimire
jinduindu-le-ar tăcea!

La control trece mătasa.
Bună-i! Fetelor, daţi zor!
Şi pluteşte foşnitor
prin oraş
din casă-n casă
freamătul
din fabrica de flori.

În romineşte de MIHAIL COSMA

Carnet CULTURAL

Premiere teatrale la Moscova

În actuala stagiune, Teatrul Mic din Moscova a prezentat publicului două spectacole noi: piesa în versuri „Ivan Ribakov", pusă în scenă de V. Gusev şi comedia lui A. N. Ostrovski „Inima nu-i de piatră", în regia lui N. Zalka. Teatrul are în pregătire şi alte piese, printre care piesa lui A. Korneiciuk „Aripile", care va fi montată de regizorul K. Zubov, artist al poporului din U.R.S.S., „Un cîntec de leagăn vîndut" a scriitorului islandez Halldor Laxness, piesa lui W. Shakespeare „Macbeth", dramatizarea nuvelei lui Stendhal „Vanina Vanini" şi „Skutarevski" de L. Leonov.

Pe scena Teatrului Central al Armatei Sovietice se joacă „Barbarii" de M. Gorki, piesa „De mult" şi piesa lui A. N. Ostrovski „Voevodul", pusă în scenă de A. Okuncikov. În prezent, teatrul pregăteşte piesa „Uraganul" de V. Bill-Beloţerkovski, comedia lui Shakespeare „A douăsprezecea noapte" ş.a.

Teatrul „A. S. Puşkin" şi-a deschis stagiunea cu drama lui A. P. Cehov „Ivanov". Rolul principal este deţinut de actorul B. Smirnov. Teatrul are în pregătire comedia dramaturgului gruzin G. Kelbakiani „Tînăra învăţătoare" şi piesa scriitorului turc Nazim Hikmet „Prima zi de sărbătoare". Repertoriul clasic va fi reprezentat de drama lui V. Hugo „Marie Tudor" şi tragedia lui Fr. Schiller „Don Carlos".

Teatrul de dramă „K. S. Stanislavski" pregăteşte trei piese noi: „Pescăruşul" de A. P. Cehov, „Dragostea Anei Berezko" a lui V. Pistolenko, şi comedia „Firma mea" a tinerilor dramaturgi S. Lunghin şi I. Nusinov. În pregătire se află şi spectacolul „Într-un cupeu" alcătuit din piese într-un act de S. Mihalkov, şi piesa scriitorului german Harold Hauser „Procesul din Wedding", care înfăţişează viaţa locuitorilor din Germania occidentală.

La începutul stagiunii, Teatrul de dramă şi comedie a prezentat două piese noi: drama „Păcatul" a scriitorului polonez clasic S. Jeromsky şi piesa „Cheia de cristal", a dramaturgului E. Bondareva. Repertoriul teatrului cuprinde şi alte piese ce vor fi prezentate în curînd în premieră spectatorilor din Moscova, ca de pildă comedia satirică a lui Voltaire „Cavalerul Capului Verde", şi comedia lui H. de Balzac „Valetul de cupă".

Teatrul de estradă a prezentat în premieră spectacolul „Chestiuni de familie" şi „Mascarada", după textul lui V. Bahnov şi I. Kostiukovski.

Reîntors din lungul turneu întreprins anul trecut în Anglia, Teatrul Central de marionete a reluat spectacolul „Mowgli" după R. Kipling. Teatrul mai are în pregătire o comedie a lui E. Speranski, pe o temă de actualitate, „Chestiunea divorţului trebuie cercetată", care va fi pusă în scenă de S. Obraztov şi E. Mei. Sînt de asemenea în pregătire basmul „În ţara lecţiilor nefăcute" de L. Gheraskina, un basm poetic al lui E. Speranski scris după „Aşik-Kerib" de M. Lermontov ş.a.

Stanislavski şi dramaturgia

Cunoscutul regizor sovietic N. Gorceakov, elev al marelui Stanislavski şi temeinic cunoscător al sistemului său teatral, a început să publice o serie de articole în gazeta „Sovetskaia Kultura", închinate problemelor dramaturgiei în lumina învăţăturii stanislavskiene.

În primul articol, apărut recent, N. Gorceakov expune sintetic, în şase puncte condiţiile de bază de care, după părerea sa, trebuie să ţină seamă dramaturgul în procesul de creaţie a unei piese. Iată aceste condiţii:

1). Piesa trebuie construită din întîmplări, profunde prin semnificaţia lor, pline de acţiune prin conţinutul subiectului

2) Să nu uităm că ideea se confirmă pe scenă (ca şi în viaţă) în lupta dintre acţiunea principală, de bază, şi acţiunea contrară. Fără luptă nu există conflict dramatic. Să nu ne temem să dăm ascuţis luptei pînă la limită; la baza ei însă trebuie să se afle un fapt tipic din viaţă.

3). Acţiunea piesei trebuie să se dezvolte nedespărţită de mediul în care s-a născut subiectul.

4). Caracterele omeneşti trebuie luate din viaţă şi arătate în procesul de perfecţionare sau de degradare a personalităţii umane.

5). Să nu ne temem de finalurile dramatice în nici o piesă, oricărui gen i-ar aparţine ea.

6). În măsura în care autorul poate, piesa trebuie scrisă într-o limbă puternică, expresivă, plină de acţiune.

Adresînd aceste formulări tinerilor dramaturgi, N. Gorceakov arată că asemenea condiţiuni i se impun nu numai dramaturgului ci şi celorlalţi oameni de teatru. „Nu vă speriaţi de aceste cerinţe — zic eu către tinerii dramaturgi; — este greu să le îndeplineşti întru totul în cea dintîi operă, şi noi ştim asta, — scrie N Gorceakov. Aşa nu e însă decît o cale pe care am voit să v-o trasăm. Mergeţi pe ea şi noi vom fi răbdători atîta vreme cît vom avea aceeaşi metodă de lucru, şi voi ca şi noi".

Istoria Moscovei

De curînd, în editura Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., a apărut cel de al patrulea volum al lucrării „Istoria Moscovei".

Materialele şi documentele cuprinse în acest volum ilustrează bogat rolul de frunte pe care l-a deţinut Moscova în dezvoltarea mişcării revoluţionare din întreaga Rusie, în cea de a doua jumătate a secolului XIX. Lucrarea cuprinde de asemenea materiale tratînd despre viaţa culturală a străvechiului oraş, care, în această perioadă, alături de Petersburg, a fost cel mai mare centru ştiinţific şi cultural al ţării.

Lucrarea ştiinţifică „Istoria Moscovei" cuprinde istoria Capitalei Uniunii Sovietice de la primele date amintite de letopiseţe şi pînă în timpurile noastre.

O expoziţie a artei şi literaturii indiene

La Biblioteca unională de stat pentru literatură străină din Moscova şi-a deschis recent porţile o expoziţie consacrată celei de a 5-a aniversări a proclamării Republicii India. În afară de portretele unor reprezentanţi de seamă ai literaturii indiene ca Rabindranath Tagore, Mulk Raj Anand, Valatthol, H. Chattopadhyaya, expoziţia prezintă numeroşilor vizitatori cele mai de seamă opere ale literaţilor indieni traduse în limba rusă, lucrări de economie, istorie, cultură, precum şi reproduceri din plastica indiană.

În ultima vreme, editurile din Uniunea Sovietică au tradus şi tipărit în limbile popoarelor sovietice zeci de cărţi ale scriitorilor indieni. În prezent, Editura de stat pentru literatură beletristică pregăteşte o culegere de basme indiene. Cu prilejul celei de a 50-a aniversări a naşterii scriitorului Mulk Raj Anand laureat al Premiului Internaţional pentru Pace, se va tipări un volum de opere alese. În cursul acestui an va fi prezentat publicului sovietic şi primul volum din opera lui Rabindranath Tagore.

Au început alegerile în cercurile A.R.L.U.S.

Sarcini de răspundere

SANDA RANGHEȚ
secretar al A.R.L.U.S.

Alegerea organelor de conducere A.R.L.U.S., pregătirea și organizarea conferințelor raionale și regionale, reprezintă unul dintre cele mai importante evenimente din viața organizației noastre, un puternic prilej de întărire politico-organizatorică a Asociației.

Hotărîrea Consiliului General cu privire la alegerea organelor de conducere și organizarea celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S. stabilește sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească Asociația în această perioadă.

Alegerile pentru organele conducătoare și pregătirile pentru congres constituie pentru milioanele de membri ai Asociației noastre un prilej de a exprima dragostea și recunoștința oamenilor muncii din țara noastră față de Uniunea Sovietică, o afirmare hotărîtă a voinței poporului nostru de a apăra pacea.

In această perioadă organizațiile A.R.L.U.S. au sarcina să-și îndrepte eforturile spre lărgirea popularizării realizărilor Uniunii Sovietice pe drumul construirii comunismului, a experienței oamenilor sovietici, a metodelor inițiate de muncitorii, tehnicienii, colhoznicii, oamenii de știință sovietici pentru realizarea unei rapide dezvoltări a industriei bunurilor de larg consum și a agriculturii.

Organizațiile A.R.L.U.S. trebuie să se preocupe intens de popularizarea politicii externe a Statului Sovietic, politică de apărare a păcii și asigurare a securității colective în Europa, pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor internaționale litigioase. A.R.L.U.S. trebuie să răspundă cu cinste acestei sarcini, scoțînd în evidență invincibilitatea puternicului lagăr al păcii și socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică.

Munca cultural-politică de masă a Asociației noastre trebuie să fie și mai mult îndreptată spre popularizarea ajutorului multilateral și frățesc pe care ni-l acordă Uniunea Sovietică. Recenta hotărîre a guvernului sovietic în legătură cu acordarea unor state prietene, printre care și țării noastre, de ajutor tehnico-științific și de producție în domeniul dezvoltării cercetărilor cu privire la folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, întărește și mai mult recunoștința și dragostea poporului nostru față de U.R.S.S., al cărei ajutor ne dă posibilitatea să privim viitorul cu încredere.

Organizațiile A.R.L.U.S. au sarcina să lupte intens pentru lichidarea lipsurilor ce dăinuie încă în munca la sate, în rîndurile intelectualilor și minorităților naționale, precum și pentru activizarea cercurilor de cartier și antrenarea unui cît mai larg activ obștesc.

Actuala etapă din campania alegerilor o constituie organizarea adunărilor generale la cercuri, pentru alegerea organelor conducătoare și a delegaților la conferințele raionale. Această acțiune trebuie să ducă la întărirea cercurilor, la ridicarea activității acestora și crearea de noi cercuri acolo unde nu există.

Adunările generale la cercuri vor constitui un examen serios pe care trebuie să-l dea conducerile cercurilor în fața maselor de membri. Pregătirea și desfășurarea alegerilor organelor conducătoare la cercuri constituie un prilej de largă folosire a criticii și autocriticii. Cu cea mai mare hotărîre trebuie să se scoată la iveală lipsurile și să se găsească metodele care vor duce la lichidarea lor și la îmbunătățirea simțitoare a activității cercurilor.

In etapa alegerii organelor conducătoare la cercuri, organizațiile regionale și raionale vor trebui să-și îndrepte atenția spre activizarea tuturor cercurilor A.R.L.U.S. Cercurile să devină focare de documentare a maselor asupra realității sovietice, de înarmare a oamenilor muncii cu cele mai noi metode prin care oamenii sovietici obțin mereu noi succese pe drumul comunismului și al apărării păcii.

Se va acorda o deosebită atenție legării mai strînse a conducerii cercurilor cu masele largi de oameni ai muncii, realizîndu-se pe baza sugestiilor venite din masa membrilor A.R.L.U.S., o muncă cultural-politică de masă mai vie, mai aproape de necesitățile oamenilor muncii, axată pe sarcinile trasate de Partidul Muncitoresc Romîn pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii de la orașe și sate, pe lupta maselor pentru îndeplinirea sarcinilor planului pe 1955 — ultimul an al planului cincinal.

Campania alegerilor organelor conducătoare la cercuri se desfășoară în toată țara conform hotărîrii Consiliului General A.R.L.U.S. Cea mai mare parte a organizațiilor regionale se pregătesc temeinic în acest scop. Astfel sînt comitetele regionale Timișoara și Bîrlad; sînt însă și organizații regionale, ca: Bacău Iași, Craiova, care nu acordă încă suficientă atenție pregătirii și desfășurării alegerii organelor conducătoare în cercuri. Aceste comitete trebuie să-și îmbunătățească neîntîrziat activitatea.

Un mijloc important menit să asigure buna desfășurare a adunărilor generale la cercuri au fost adunările generale model, organizate cu scopul de a instrui activele salariate și obștești în vederea unei bune pregătiri și desfășurări a adunărilor generale la cerc. Astfel de adunări generale s-au organizat în numeroase centre de raion. O adunare generală model bine organizată a fost aceea care a avut loc la Caransebeș, unde au participat 72 de președinți de cercuri A.R.L.U.S. și 50 de instructori obștești, membri ai comitetului regional și raional. S-au mai organizat astfel de adunări generale model la Bîrlad, Timișoara etc.

In campania alegerilor organelor conducătoare în cercuri, sarcini deosebit de importante revin comitetelor raionale, a căror activitate temeinică constituie cheia îndeplinirii cu succes a sarcinilor. Fără îndoială, buna organizare a muncii comitetelor raionale depinde de felul cum acestea sînt îndrumate și controlate de către comitetele regionale.

Una din problemele importante ce trebuie rezolvată este organizarea și îndrumarea îndeaproape a activului obștesc. Pentru a îndruma și controla pregătirea adunărilor generale în cercuri, trebuie antrenat un larg activ obștesc. Celor mai capabili și mai pregătiți activiști obștești li se va repartiza cîte un grup de cercuri de care să răspundă în această perioadă. Chezășia unei rodnice activități a activului obștesc o constituie felul cum acesta este îndrumat de către organizațiile regionale și raionale respective.

Caracteristica pregătirii acestei campanii trebuie s-o constituie preocuparea pentru desfășurarea unei intense munci cultural-politice de masă. Trebuie combătută tendința ce se manifestă la unele comitete regionale și raionale de a transforma alegerile organelor conducătoare din cercuri într-o acțiune pur tehnico organizatorică.

Pentru buna desfășurare a acestei acțiuni, birourile cercurilor A.R.L.U.S. au sarcina să ducă o vie activitate în rîndurile maselor de membri. In această acțiune va trebui să fie antrenat întregul birou, lichidîndu-se astfel una din lipsurile des constatate în activitatea multor cercuri, anume faptul că întreaga activitate este lăsată aproape exclusiv pe seama președinților.

Mai mult decît oricînd, birourile au acum sarcina să organizeze diferite forme ale muncii cultural-politice de masă: conferințe, convorbiri, agitație vizuală, mici expoziții etc. în care să oglindească realizările măreațe obținute de Uniunea Sovietică în construcția pașnică, politica de pace dusă de U.R.S.S. precum și roadele ajutorului sovietic pentru construirea socialismului în țara noastră. Cercurile trebuie să dea dovadă de spirit de inițiativă găsind forme noi, mai atractive de propagandă.

Intreaga activitate de pregătire a adunărilor generale în cercuri trebuie să fie împletită cu campania de stringere de semnături pe Apelul Consiliului Mondial al Păcii către popoarele lumii. Cercurile A.R.L.U.S. trebuie să antreneze pe membrii lor ca ei să fie printre primii care semnează Apelul.

O altă etapă tot atît de importantă în activitatea organizației noastre o constituie organizarea conferințelor raionale. Comitetele raionale au sarcina să transforme perioada de pregătire a conferințelor raionale într-o perioadă de intensificare serioasă a activității A.R.L.U.S.

Intensificarea activității cercurilor, îndrumarea și stimularea lor, în vederea inițierii unor acțiuni deosebite în cinstea conferințelor raionale, fac parte integrantă din pregătirea conferințelor raionale. Conferințele nu trebuie să se limiteze la organizarea unor ședințe plenare în cadrul cărora să se aleagă noile comitete raionale ci trebuie să constituie un mijloc de creștere și îmbunătățire a întregii activități.

In vederea acestei acțiuni, atît birourile cercurilor, cît și comitetele raionale vor trebui să realizeze o muncă cultural-politică de masă intensă, vor trebui să antreneze un mare număr de activiști obștești, care să-și intensifice munca pentru a stringe în jurul organizațiilor un număr cît mai mare de prieteni ai Uniunii Sovietice, pentru a-i face pe aceștia să-și îmbogățească tot mai mult cunoștințele despre U.R.S.S.

Desfășurarea conferințelor raionale trebuie să constituie un prețios izvor de învățăminte în munca comitetelor raionale. Conferințele trebuie să dezbată probleme importante ale activității Asociației noastre, să analizeze cu deosebită ascuțime în spirit critic și autocritic realizările și lipsurile, să combată cu tărie orice manifestare de formalism și rutină, să scoată la iveală inițiativele bune, metodele noi de muncă, să generalizeze experiența pozitivă în activitatea de pînă acum.

Sarcini deosebit de importante revin membrilor comitetelor regionale, care răspund de desfășurarea conferințelor raionale, de îndrumarea justă a organizațiilor raionale.

Conferințele regionale încheie prima perioadă a campaniei de pregătire a congresului. Conferințele regionale trebuie să analizeze activitatea depusă de toate organizațiile A.R.L.U.S. din cadrul regiunii respective în întărirea prieteniei romîno-sovietice, în creșterea politico-organizatorică a organizațiilor noastre, în ridicarea la o treaptă mai înaltă a întregii activități.

In activitatea de pregătire a adunărilor generale la cercuri, a conferințelor raionale și regionale, una dintre preocupările cele mai importante va fi alegerea cadrelor care vor face parte din organele de conducere. In conducerea organizațiilor A.R.L.U.S. să fie aleși fruntași în producție, tehnicieni, intelectuali, țărani muncitori care folosesc în munca lor experiența și metodele de muncă sovietice, oameni care se bucură de autoritate în rîndurile maselor, militanți activi pentru prietenia cu Uniunea Sovietică.

Să facem din alegerile organelor de conducere și pregătirea celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S. o demonstrație puternică a dragostei și recunoștinței poporului nostru față de Uniunea Sovietică, a hotărîrii poporului romîn de a-și înzeci eforturile pentru a apăra pacea, pentru a întări și mai mult prietenia cu popoarele Țării Socialismului!

Și-au ales noul birou

Reghin

Impodobită sărbătorește, sala de ședințe își așteaptă oaspeții. Rînd pe rînd sosesc aici membrii cercului A.R.L.U.S. de la tribunalul popular Reghin. Printre ei se află judecători, procurori, avocați, funcționari judecătorești. Au venit și invitați din alte cercuri ale orașului Reghin.

Ședința e deschisă de tov. Ion Mureșanu, președintele cercului.

După alegerea prezidiului adunării generale și enunțarea ordinei de zi, președintele cercului a prezentat darea de seamă.

Cei prezenți își amintesc cu drag de unele manifestări ale cercului A.R.L.U.S. Mulți și-au dat concursul la realizarea programelor celor două emisiuni — „Ora A.R.L.U.S." pe care cercul le-a prezentat la stația de radioamplificare a orașului, precum și la organizarea manifestării culturale închinate vieții și operei marelui scriitor clasic rus A. P. Cehov.

Subliniind lipsurile muncii de pînă acum, darea de seamă arată că deși absolvenții cursului popular de limba rusă — ciclul I din instituție și-au manifestat dorința de a continua să studieze în acest an la un ciclu superior, biroul cercului nu a organizat un asemenea curs. De asemenea, se relevă ca o lipsă faptul că unele forme de activitate, apreciate de membrii cercului, cum ar fi serile culturale, recenziile unor lucrări beletristice sovietice, nu au fost continuate.

Aceste probleme formează și obiectul discuțiilor pe marginea dării de seamă. Tov. Eugen Negrea, Gh. Enăchescu, E. Frînceanu ș. a. vorbesc despre necesitatea folosirii unor forme de muncă mai interesante, mai atractive, în activitatea de popularizare a actualității sovietice, a literaturii și artei sovietice, pe care o desfășoară cercul. Adunarea votează descărcarea activității vechiului comitet.

Cu deosebită însuflețire se desfășoară în continuare, propunerile pentru membrii noului birou al cercului.

Tov. Ion Mureșanu, Ecaterina Fazakas și Mihai Ciorap sînt realeși în unanimitate în biroul cercului, alături de noii membri ai biroului Ludovic Herșcovici și Ion Cerghezan.

Ca delegat la conferința raională este ales tov. Nichifor Grigorescu.

Sighișoara

In orașul Sighișoara a avut loc recent adunarea generală a cercului A.R.L.U.S. de la întreprinderea industrială de stat „Nicovala"

Prezentarea dării de seamă privind activitatea cercului pe ultimele 6 luni, a prilejuit vii discuții, la care a luat parte un important număr din membrii A.R.L.U.S.

Vorbitorii au subliniat aportul constructiv al biroului de cerc în diverse sectoare de activitate. Totodată, ei au scos la iveală multe din lipsurile care au existat.

Luînd în discuție contribuția cercului la popularizarea tehnicii și experienței sovietice tov. ing. Traian Tarnovschi și Nicolae Dragomir au criticat biroul pentru faptul că nu și-a făcut o sarcină din atragerea maiștrilor, tehnicienilor și inginerilor la popularizarea metodelor sovietice.

Tov. Gh. Bilț a arătat că biroul n-a urmărit sistematic desfășurarea cursului popular de limba rusă. Fruntașul în producție Ion Pupăză a criticat biroul cercului pentru că a organizat prea puține recenzii de cărți sovietice. Tov. Stan Belea și Ion Barabaș au subliniat necesitatea ca noul birou să fie mai strîns legat de membrii cercului și că aceasta se poate realiza prin antrenarea la îndeplinirea sarcinilor a unui număr mai mare de membri, prin crearea activului obștesc.

După încheierea discuțiilor, adunarea generală a ales noul birou de cerc.

Din biroul nou ales fac parte tovarășii: Ion Solgoi, Eusebiu Ivaninschi, Meta Covaci, Lupu Bitel, Eugen Simpliceun, Mihai Bărăbaș, Vasile Antonie.

Adunarea generală a ales ca delegați la conferința raională pe tovarășii: Eusebiu Ivaninschi, Ion Simpliceanu, Aurel Boeru, Gheorghe Dragomir.

La G.A.C. „Bela Breiner" din raionul Negru Vodă

De curînd, la gospodăria agricolă colectivă „Bela Breiner" din raionul Negru Vodă, a avut loc adunarea generală pentru alegerea noului organ de conducere al cercului A.R.L.U.S. din gospodărie.

Tov. Murărescu Ioan, președintele cercului a prezentat darea de seamă asupra activității cercului pe ultimele șase luni. Deși în sală se aflau numeroși membri ai cercului, la discuțiile pe marginea dării de seamă n-au participat decît cîțiva tovarăși, care n-au avut prea multe de spus. Și ce-ar fi putut spune membrii cercului, cînd darea de seamă se limita la o statistică a ședințelor ținute și la menționarea situației cotizațiilor? Darea de seamă oglindea de fapt inactivitatea biroului cercului.

Intr-adevăr, biroul cercului n-a întreprins aproape nimic pentru a face cunoscute colectiviștilor experiența agrotehnicii sovietice, metodele de muncă ale colhoznicilor și sovhoznicilor. Activitatea biroului de cerc a fost ruptă de munca de fiecare zi a colectiviștilor, de preocupările lor, de lupta lor pentru obținerea unor recolte tot mai bogate.

Astfel, biroul cercului s-a dezinteresat de activitatea cursului agrozootehnic ce funcționează în cadrul gospodăriei, cînd ar fi putut să-l sprijine punînd la îndemîna colectiviștilor material documentar.

Cu totul nejustă este atitudinea biroului cercului și față de problema învățămîntului popular de limba rusă. Deși în toamna acestui an numeroși colectiviști și-au manifestat dorința de a învăța limba rusă, înscriindu-se pentru cursul de ciclul I, biroul cercului nu s-a preocupat să deschidă cursul.

Ar fi fost firesc ca toate aceste lipsuri ale biroului cercului, să fie dezbătute de către membrii A.R.L.U.S. cu prilejul adunării generale. Datorită însă lipsei de legătură între biroul cercului și membrii A.R.L.U.S., aceștia socotesc activitatea cercului ca o sarcină ce privește exclusiv biroul.

Răspunzător de starea de lucruri din cercul de la G.A.C. „Bela Breiner", este comitetul raional A.R.L.U.S. Negru Vodă. Tov. Oprea Dudună, secretarul comitetului raional, deși uneori se deplasează la cerc, totuși n-a orientat și sprijinit temeinic biroul.

Pornind la muncă, noul birou al cercului are datoria să țină seama de greșelile și lipsurile activității anterioare, și să contribuie activ la realizarea sarcinilor de producție ale gospodăriei colective, prin popularizarea experienței agriculturii sovietice.

Actualități TEHNICE

Perfecționarea cuțitelor cu plăcuță ceramică

Există două moduri de fixare a plăcii la suportul metalic: prin lipituri și cleiuri și cu cleme. Mai sigură este fixarea cu cleme, însă nici acestea nu salvează placa de rupturi în timpul muncilor brute și de aceea savanții și lucrătorii din producție au continuat să caute un procedeu de fixare mult mai perfecționat. T. I. Morozov, tehnolog la uzina „Kalinin", a realizat succese însemnate în acest domeniu. Placa subțire fixată în manșonul construit de el, nu se mai teme de șocuri și de variațiile de încărcare. Morozov a creat pentru placă un suport foarte tare. Construcția manșonului nu e complicată. El poate fabrica ușor orice uzină. Morozov a rezolvat foarte simplu și problema deplasării înainte a plăcii pe măsura uzurii sale. Manșonul este înzestrat cu un șurub al cărui cap are patru muchii decalate față de axul șurubului cu 1, 2, 3, și 4 milimetri.

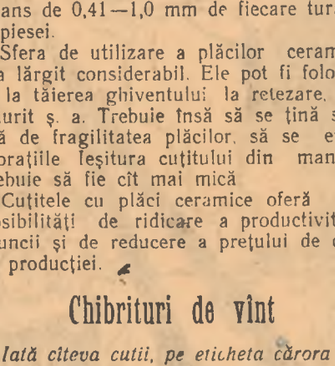

Cuțit cu plăcuță fixată mecanic. 1. plăcuța ceramică; 2. bucșă de sprijin; 3. șurub excentric; 4. piesă de fixare și dispozitiv de sfărîmare a șpanului; 5. șurub.

Pentru ridicarea rezistenței la uzură a piesei de fixare (care e și dispozitiv pentru sfărîmarea șpanului) trebuie să i se lipească, la tăietura ei oblică, o placă subțire din aliaj dur.

Rezultatele obținute sînt promițătoare: viteze de tăiere 180—430 metri pe minut, la adîncime de tăiere 5—8 milimetri, cu avans de 0,41—1,0 mm de fiecare turație a piesei.

Sfera de utilizare a plăcilor ceramice s-a lărgit considerabil. Ele pot fi folosite și la tăierea ghiventului la retezare, la găurit ș. a. Trebuie însă să se țină seamă de fragilitatea plăcilor, să se evite vibrațiile. Ițitura cuțitului din manșon trebuie să fie cît mai mică.

Cuțitele cu plăci ceramice oferă noi posibilități de ridicare a productivității muncii și de reducere a prețului de cost al producției.

Chibrituri de vînt

Iată cîteva cutii, pe eticheta cărora stă scris: „Chibrituri de vînt". Fiecare chibrit este înfășurat în hîrtie ceruită. Gămălia acestor chibrituri este mult mai lungă decît a celor obișnuite și nu arde dintr-odată, ci treptat. Nici un fel de vînt, nici chiar uraganul, nu poate stinge flacăra unui astfel de chibrit; el arde și pe o vijelie de gradul al 12-lea.

Chibriturile de vînt sînt produse de Fabrica experimentală din satul Balabanovo, regiunea Kaluga. Ele sînt folosite de marinarii din Baltica, de cei din Marea Caspică și de cei din Orientul Indepărtat. Chibriturile sînt utile celor care lucrează în cîmp, membrilor expedițiilor și celor de la Polul Nord.

Fabrica din Balabanovo funcționează numai de un an, însă colectivul ei a și reușit să creeze numeroase noi sorturi de chibrituri. Unul din noile sorturi nu se deosebește la înfățișare de celelalte chibrituri de vînt. Dacă încerci însă să le aprinzi, observi o deosebire esențială: chibriturile ard fără flacără. Dacă le introduci într-un pahar cu apă, lichidul dă în fiert, însă chibritul nu se stinge.

Chibriturile acestea au o temperatură destul de ridicată pentru a aprinde nu numai o țigară, ci și chiar un foc mai mare. Sînt evidente avantajele acestor chibrituri pe timp de ploaie sau pe mare, în timpul furtunilor.

Tribuna aplicării experienței sovietice

Reparații de calitate la S.M.T.

Lupta pentru dezvoltarea agriculturii și sporirea producției agricole cere îmbunătățirea activității stațiunilor de mașini și tractoare. Proiectul de Directive ale Congresului al II-lea al P.M.R. trasează ca sarcină funcționarea permanentă și cu mare randament a mașinilor agricole și tractoarelor, prin organizarea și executarea reparațiilor la un înalt nivel calitativ.

Stațiunea noastră a reușit să obțină succese în efectuarea reparațiilor. Astfel, în campania agricolă 1953—1954 unii tractoriști au depășit planul de lucrare a ogoarelor cu 20—70 hantri între două reparații. Stațiunea, însă, nu și-a îndeplinit planul de exploatare a tractoarelor și mașinilor nici în vara anului trecut, nici în toamnă. Au fost în această privință și cauze din afară, dar au existat și multe lipsuri din partea noastră.

Acum, am hotărît să ne organizăm munca mai bine, știind că de calitatea reparării tractoarelor și mașinilor agricole depinde, în mare parte, îndeplinirea planului de exploatare a mașinilor și tractoarelor. Și, ca întotdeauna, și acum sîntem siguri că drumul spre izbîndă îl putem netezi aplicînd înaintata experiență sovietică. Mecanizatorii sovietici obțin succese mari. Aceasta am aflat-o din revistele sovietice de specialitate „Selhozmașina", „Tehno-sovet", „Mașino-Traktornaia Stanția", precum și din caietele selective care dezbat probleme importante, ca mecanizarea, sudura etc. Ele sînt studiate cu mult interes de către mecanizatorii noștri.

In cunoașterea metodelor de muncă înaintate ale mecanizatorilor sovietici, am fost mult ajutați de sfaturile celor două delegații din U.R.S.S., care ne-au vizitat stațiunea. Directorul stațiunii de mașini și tractoare „Novo-Alexeevskaia" din ținutul Krasnodar ne-a îndemnat, cînd ne-a fost oaspete, să punem în practică metodele Bugacev — de reparare a tractoarelor pe ansamble, Ivan Buneev — de efectuare a lucrărilor de arătură și însămînțare, după graficul orar, Nikolai Brediuk — de treierare rațională a cerealelor.

In răspunsurile pe care le-am primit la cele trei scrisori trimise de noi mecanizatorilor de la „Novo-Alexeevskaia", am primit de asemenea sfaturi prețioase, privitoare la măsurile tehnico-organizatorice necesare aplicării înaintatelor metode sovietice de muncă.

Deosebită atenție am acordat introducerii metodei Bugacev — reparațiile pe ansamble ale tractoarelor și mașinilor agricole — în campania de iarnă 1954—1955. Au fost stabilite 10 posturi de lucru. Postul nr. 1 curăță tractorul, îl transportă, îl demontează, repară direcția și puntea din spate, apoi execută montajul și predă tractoarele reparate la recepție și stocare. Postul nr. 2 execută, printre alte operații, trierea, controlul și marcarea pieselor. Alte posturi execută fiecare: ambielajul și montajul motorului; recondiționarea chiulasei; repararea accesoriilor; repararea și controlul pompelor și injectoarelor; lucrările de tinichigerie; rodajul; repararea instalației electrice; vopsitul tractoarelor gata.

In posturile de lucru, au fost încadrați mecanici și mecanizatori după pregătirea lor profesională. Fiecărui post i s-au fixat sarcinile de plan pe întreaga campanie.

Mașinile agricole sînt reparate pe echipe, constituite din personalul brigăzii care are în dotare și lucrează cu mașina respectivă.

Un avantaj însemnat îl constituie pentru noi faptul că în campaniile de reparații anterioare o parte din muncitori, cei mai bine pregătiți, au fost trecuți prin rotație, pe perioade determinate, la diferitele feluri de reparații ale tractoarelor și mașinilor, încît ei acum cunosc funcționarea și repararea întregului inventar al S.M.T. și au putut fi încadrați, cu bune rezultate, în posturile de mecanici-lăcătuși.

Pentru fiecare post și echipă, au fost stabilite grafice de producție care sînt urmărite zilnic.

In vederea desfășurării neîntrerupte a reparațiilor, planul de aprovizionare cu piesele și materialele necesare a fost realizat în proporție de 70 % încă la începutul campaniei de reparații, urmînd ca și restul de materiale să fie procurat din timp.

Experiența S.M.T.-urilor sovietice ne-a învățat să folosim cît mai deplin resursele proprii pentru procurarea unor piese mărunte — șuruburi, bucșe, piulițe ș.a.— reducînd prețul de cost al reparațiilor și înlăturînd eventuale întreruperi în producție. Confecționăm astfel o serie de piese din materiale vechi și recondiționăm unele piese prin încărcare cu sudură, strunjire, bucșare etc. S-au luat din timp o serie de măsuri tehnico-organizatorice necesare: mărirea spațiului util pentru reparații al atelierului, organizarea locului de muncă în atelier al posturilor și echipelor, dotarea acestora cu utilajele și sculele specifice, amenajarea terenului de sudură al atelierului de tinichigerie, a unei hale pentru reparatul mașinilor agricole.

In desfășurarea reparațiilor pe ansamble din această campanie, s-au constatat și o serie de greutăți ca, de pildă, slaba pregătire profesională a unor muncitori și lipsa unor utilaje și scule trebuincioase. Muncitorii din industrie ne-au sărit în ajutor: patru muncitori prieteni de la schela Boldești au venit să lucreze la reparații în stațiunea noastră.

Nu trebuie însă pierdut din vedere nici faptul că nu s-au depus toate străduințele pentru ca muncitorii să cunoască cu toții bine metodele sovietice înaintate, la aplicarea cărora am pornit. De asemenea, nu s-au scos în evidență și n-au fost suficient popularizate rezultatele obținute la noi prin aplicarea acestor metode, în vederea extinderii și aplicării lor cît mai juste. Colectivul nostru luptă pentru a înlătura fără întîrziere aceste lipsuri.

Pentru a evita lipsurile manifestate în campaniile agricole anterioare, colectivul stațiunii noastre se străduiește să execute reparații de bună calitate și efectuează un control riguros al tuturor operațiunilor de reparații, astfel ca timpul de funcționare a tractoarelor între două reparații să se prelungească cu 10% peste cel planificat. Noi ne-am luat de asemenea angajamentul de a reduce cu 4 % costul reparațiilor, prin recondiționarea pieselor vechi și confecționarea altora noi, din resurse locale. Intregul colectiv luptă pentru a termina pînă la 20 februarie — adică cu 8 zile înainte de termen — repararea tractoarelor și mașinilor agricole necesare campaniei agricole din primăvara acestui an.

GH. RADOIAȘ
director
DINU MARIN
inginer șef
S.M.T. Bărcănești,
regiunea Ploești

Din activitatea editorială A. R. L. U. S.

In sprijinul lucrătorilor din agricultură

Consiliul General A. R. L. U. S. a editat două noi broșuri în ajutorul oamenilor muncii din agricultură.

In broșura **„Metoda Bugacev, metodă de reparare a tractoarelor pe posturi de lucru specializate pe subansamble și ansamble"**, este înfățișat pe larg felul de organizare a muncii la un S. M. T. din țara noastră, în vederea aplicării metodei Bugacev. Broșura este întregită cu cîteva scheme și grafice deosebit de utile: „Schema principală a procesului tehnologic de repararea tractoarelor pe posturi specializate pe subansamble și ansamble", „Schema procesului tehnologic de reparare pe posturi specializate de lucru a tractorului KD-35 în atelierele S.M.T.", „Graficul succesiunii operațiilor de reparare a tractorului I.A.R. pe posturi specializate de lucru".

Broșura **„Metoda de prelucrare a solului a savantului colhoznic T. S. Maltev"**, cuprinde două materiale documentare traduse din limba rusă: articolul „Inovatorul Terenti Maltev" de Valentin Ovecikin, care relevă însemnătatea științifică și economică a noului sistem de cultivare a solului, și expunerea „Despre metodele de prelucrare a solului și despre metodele de însămînțat care contribuie la obținerea unor recolte bogate și stabile la culturile agricole" făcută de T. S. Maltev la consfătuirea unională convocată în colhozul „Poruncile lui Lenin", vara trecută, în urma hotărîrii C. C. al P. C. U. S.

Broșurile acestea trebuie popularizate și difuzate larg de către organizațiile A. R. L. U. S. printre oamenii muncii din agricultură. Organizațiile noastre regionale și raionale vor da un valoros sprijin mecanizatorilor, popularizînd la S. M. T.-uri — îndeosebi la acelea care sînt în întîrziere cu reparațiile — broșura despre metoda Bugacev. Oamenii muncii din sectorul agricol socialist care încă din toamnă au trecut la experimentarea sistemului agrotehnic Maltev, ca și toți țăranii noștri muncitori vor citi de asemenea cu interes și cu real folos broșura referitoare la metodele și activitatea vestitului colhoznic savant.

U.R.S.S. — țara tehnicii uriașe

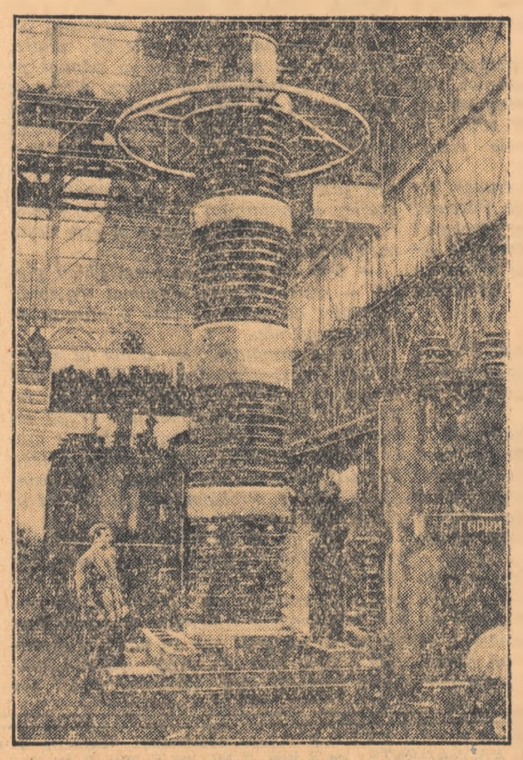

Cei care au vizitat în ultimii ani Uniunea Sovietică sau pavilioanele sovietice de la numeroase expoziții internaționale sînt unanimi în a sublinia înaltul nivel tehnic al tuturor ramurilor marii economii sovietice. Stîrnesc îndeosebi admirația uriașele mașini și aparataje tehnice de dimensiuni într-adevăr uriașe: excavatoarele pășitoare produse de uzinele de construcții de mașini din Ural, excavatoarele fabricate de uzina „Elektrosila" din Leningrad, autocamioanele pe lîngă care automobilele obișnuite par niște pitici, uzinele automate de beton pentru marile șantiere hidroenergetice, mașini-unelte unicale pentru prelucrarea metalelor, biuminguri de mari proporții pentru al căror transport sînt necesare trenuri întregi.

Sînt impresionante și dimensiunile mașinilor și aparatajelor construite în vederea creării a noi mari sisteme energetice.

Iată, în fotografia alăturată, un astfel de aparat — un transformator de 400.000 de volți pentru linia de transport de curent de înaltă tensiune Kuibișev Moscova, produs recent la Uzina de transformatoare din Zaporojie.

Gimnastică în secție

...De la preluarea schimbului au trecut două ore. Se anunță o pauză de cîteva minute. Muncitorii și muncitoarele se aliniază în fața mașinilor și K. Kuziașev, instructor pentru cultură fizică și sport dă comanda:

— Prin săritură, luați distanța! Mîinile în șolduri. Un, doi, trei...

Astfel încep la fabrica de încălțăminte „Mikoian" din Rostov exercițiile de gimnastică ce țin doar trei minute. Asemenea exerciții se efectuează de două ori pe zi.

Ideea de a practica în secții exercitii de gimnastică s-a născut cu un an și jumătate în urmă. Atît direcția cît și comitetul sindical au sprijinit această inițiativă prețioasă. Asociația sportivă voluntară a ajutat la pregătirea unor instructori calificați din rîndul sportivilor fabricii.

Exercițiile de gimnastică sînt executate cu o deosebită plăcere și de oamenii mai în vîrstă. Doar mulți dintre ei, ca de pildă, cei care lucrează la mașina de cusut, stau nemișcați ore în șir. Iar alte operații necesită o deosebită încordare a mușchilor.

Pauza pentru gimnastică constituie o odihnă excelentă care contribuie la înlăturarea oboselii.

Noile ameninţări ale agresorilor americani

În ziua de 25 ianuarie, Camera Reprezentanţilor (S.U.A.) a acordat preşedintelui Eisenhower dreptul de a folosi dacă el va socoti necesar, forţele armate americane, în vederea asigurării aşa numitei „securităţi a Formozei şi a insulelor Pescadore" (insulele chineze Taivan şi Penhuledao, ocupate în mod ilegal de Statele Unite — Red.). Această hotărîre pripită a Camerei Reprezentanţilor a fost precedată de mesajul special al preşedintelui în legătură cu politica americană faţă de Taivan, mesaj adresat de Eisenhower Congresului în ziua de 24 ianuarie.

Cuprinse de entuziasm, marile ziare burgheze americane socotesc că atît mesajul preşedintelui Eisenhower, cît şi iuţeala cu care Camera Reprezentanţilor a procedat la adoptarea recomandărilor acestuia au o importanţă de prim ordin. Dar cercurile largi ale opiniei publice din toate ţările lumii sînt uimite şi indignate nu numai de graba de care dau dovadă cercurile cîrmuitoare americane în pregătirea pretextelor de care au nevoie în vederea dezlănţuirii de conflicte militare, dar şi de făţărnicia şi vălul de falsuri care camuflează această din urmă acţiune a cercurilor agresive ale Statelor Unite.

Preşedintelui Eisenhower i s-a dat dreptul de a folosi forţele aeriene şi navale ale Statelor Unite „în orice operaţiuni (!) care se vor dovedi necesare" în scopul menţinerii ocupaţiei Taivanului precum şi a altor „poziţii şi teritorii de legătură din această regiune". Mai mult decît atît. Pentru a nu permite „orice fel de concentrare sau utilizare" a forţelor armate ale Republicii Populare Chineze „pe insulele apropiate şi în însăşi China continentală", preşedintele Eisenhower a primit dreptul de a desfăşura o intervenţie armată dacă el „va avea impresia" (!) că o asemenea „concentrare sau utilizare" are drept scop eliberarea Taivanului şi a altor insule chineze. Aşa dar, camuflîndu-se în spatele făţarnicelor fraze pe tema „îmbunătăţirii perspectivelor de pace", cercurile cîrmuitoare ale Statelor Unite au dat formă de lege dreptului în virtutea căruia preşedintele Statelor Unite poate începe în orice moment un război agresiv împotriva Republicii Populare Chineze şi a altor ţări iubitoare de pace din Asia. Acest act constituie sancţionarea oficială a unui grosolan amestec armat al Statelor Unite în treburile interne ale Chinei.

Agresorii americani ameninţă poporul chinez cu o intervenţie armată, socotind, pe semne, că îl vor sili pe această cale să se împace cu ideea ocupaţiei americane a insulei Taivan. Este semnificativ faptul că, cu cîteva zile înainte de mesajul preşedintelui, presa americană a desfăşurat cu insistenţă o campanie — inspirată de sus — în favoarea „încetării focului" în strîmtoarea Taivanului şi în favoarea recunoaşterii în fapt „a celor două Chine". Această campanie a constituit o manifestare tipică a politicii americane de pe „poziţii de forţă". Sprijinindu-se pe ameninţarea cu intervenţia armată, Statele Unite încearcă de fapt să oblige, în mod ultimativ, Republica Populară Chineză să renunţe la dreptul său legal de a elibera Taivanul... Situaţia nu se schimbă cu nimic în urma faptului că se tinde ca în această campanie de ameninţări dusă de Statele Unite, să fie atrasă Organizaţia Naţiunilor Unite, în sensul că — după cum se spune în mesajul prezidenţial — situaţia creată „cere măsuri corespunzătoare" din partea O.N.U.-ului.

Este însă bine cunoscut faptul că Taivanul este o parte integrantă a Chinei. Acest lucru a fost confirmat de o serie de documente internaţionale semnate şi de guvernul Statelor Unite. Eliberarea Taivanului constituie o chestiune internă a poporului chinez. La 24 ianuarie, premierul Consiliului de Stat şi ministrul Afacerilor Externe al Republicii Populare Chineze, Ciu En-lai, a declarat următoarele în această privinţă: „Eliberarea Taivanului este un drept suveran şi o chestiune internă a Chinei; în această privinţă nu este admisă nici o intervenţie din afară". În declaraţia sa, Ciu En-lai a subliniat că „nici Organizaţia Naţiunilor Unite, nici vreun stat străin nu are dreptul de a interveni în acţiunea de eliberare a Taivanului de către poporul chinez. Guvernul Republicii Populare Chineze nu poate accepta în nici un caz aşa numita încetare a focului cu clica trădătoare a lui Cian Kai-şi, respinsă de poporul chinez".

În ce priveşte tentativele de intimidare a poporului chinez prin faimoasa politică „de pe poziţii de forţă", aceste tentative sînt sortite unui eşec deplin. Nu poate fi intimidat un mare popor de 600.000.000 de oameni, care îşi apără integritatea teritorială de atentatele agresorilor.

Hotărîrea Camerei Reprezentanţilor de a acorda preşedintelui Eisenhower dreptul unei intervenţii armate în treburile interne ale Chinei, dreptul de a folosi forţele armate americane la sfatul unuia sau mai multor generali şi amirali de teapa amiralului Radford, care urăşte cu furie poporul chinez, nu face decît să accentueze încordarea în Extremul Orient, încurajînd totodată făţiş banda ciankaişistă în săvîrşirea de noi provocări. Iată cum a calificat hotărîrea Camerei Reprezentanţilor unul dintre senatorii americani (senatorul nu a dorit să-şi spună numele): Statele Unite au acum „suficiente posibilităţi de a intra în război fără o declaraţie prealabilă". Calificînd drept „absurd" planul american de rezolvare a problemei Taivanului, plan cuprins în mesajul adresat Congresului de preşedintele Eisenhower, ziarul englez „Manchester Guardian" scrie că Statele Unite „se pot afla în stare de război... opinia publică mondială nefiindu-le favorabilă". Un alt ziar englez influent, „Times", socoteşte că „discutarea acestei probleme în cadrul O.N.U. poate doar să ascută situaţia". „Wall-Street Journal", organul bancherilor americani, scrie următoarele: „Noi facem adesea un salt fără a privi bine unde sărim, aşa cum s-a întîmplat, de pildă, în Coreea... Se poate întîmpla ca Congresul să facă acum un lucru care, în trecut, se făcea fără el — să atragă ţara într-un război". Din aceste păreri se poate lesne înţelege la ce rezultate duc măsurile adoptate de Congres, măsuri denumite parcă în bătaie de joc ca fiind menite „să îmbunătăţească perspectivele de pace".

Singura cale justă de obţinere a păcii şi securităţii în Extremul Orient o constituie calea despre care se vorbeşte în declaraţia lui Ciu En-lai: „Pentru a apăra suveranitatea şi integritatea teritorială a Chinei, pentru a apăra securitatea Chinei şi pacea în Extremul Orient, poporul chinez trebuie să elibereze Taivanul, iar Statele Unite trebuie să pună capăt intervenţiei lor în treburile interne ale Chinei şi să retragă toate forţele lor armate din Taivan şi din strîmtoarea Taivanului".

Această cerere justă a marelui popor chinez este sprijinită de toate popoarele iubitoare de pace, deoarece ea este îndreptată spre o reală consolidare a păcii în Asia şi în întreaga lume.

V. ROGOV

În cîteva cuvinte

● Monopolurile S.U.A. controlează în Franţa capitaluri în sumă totală de aproximativ 1.000 miliarde franci, fără a mai pune la socoteală celelalte forme ale penetraţiei americane economice şi politice în viaţa acestei ţări.

Acest fapt ne face să înţelegem de ce anumite cercuri din Franţa sînt interesate în promovarea unei linii politice externe în flagrantă contradicţie cu interesele naţionale ale Franţei.

● *Societăţile americane împreună cu cele engleze deţin poziţii-cheie în agricultura statului Peru. Lor le aparţine de asemenea transportul maritim, aerian şi feroviar. Băncile şi întregul sistem financiar din Peru se găsesc sub controlul strict al băncilor americane.*

Bogăţiile naturale continuă să fie jefuite. Recent, americanilor le-au fost predate 400 000 hectare de terenuri conţinînd minereuri de aur şi petrol, păduri şi ogoare.

● **Revista engleză „Economist" a publicat un articol în care subliniază concurenţa acerbă de care se loveşte Anglia din partea S.U.A. şi a Germaniei occidentale pe pieţele Americii Latine şi deplînge faptul că exportul Angliei în America Latină scade an de an. „Cota parte a Angliei din întregul import al Americii Latine, subliniază revista, care pînă în 1914 era de 1/4, în prezent este de numai 1/20".**

● Datele privitoare la profiturile societăţii engleze „Hawker Siddeley Group", prezentate în raportul administraţiei acestei societăţi, arată limpede cine profită de pe urma intensificării cursei înarmărilor. Această societate a realizat în anul 1954 profituri record pentru timp de pace, care se cifrează la suma de 6.961.041 lire sterline faţă de 5.033.744 lire sterline obţinute în anul precedent. Asta înseamnă că numai în cursul unui singur an cursa înarmărilor din Anglia a asigurat creşterea cu 38,4% a profiturilor uneia dintre cele mai mari societăţi din industria de război.

ANDREI MALIŞKO

ATÎTĂTORULUI LA RĂZBOI

Ostaşi cărunţi visează iar
în nopţi de pace crunt pojar...

Noi n-am uitat duşmanul hulet
al minei îngropate-n colb...

Dar vîntul morţii surd şi orb,
nu va opri al vieţii vuiet,
ce se ridică-n iarba grasă,
în licărul de-oţel topit,
în nopţi de vară — potolit —
ori furtunos în ploaia deasă:
pentru izbînzi în plin şuvoi,
pentru grădini cu mere noi,
cu mere roşii-n grele ramuri...
...Şi eu...
de veghe nopţi în rînd
cu-atîţi prieteni stau — vibrînd
sub îndrăzneţe, calde flamuri...
Iubind al muncii spornic drum,
privesc ne-nduplecat acum
cum tu-mbuibat de peste-ocean
împrăştii jale an cu an,
şi fronturi cum schiţezi pe hărţi,
visînd la moarte-n zeci de părţi.
Pe Broadway te-am găsit la pîndă,
vrăjmaş al meu înverşunat,
fascista labă cînd flămîndă
punea Europa la mezat...

Cînd pe pămînt, mări de lumini
purta prin vremi patria-mi dragă
solie-a libertăţii-ntreagă,
solie către anii plini.

Cînd fiii ei cu ochi de cer
tanchişti, infanterişti de-o seamă
luptau murind fără de teamă
în zori fierbinţi prin foc şi fier
prin foc şi fier
prin foc şi fier.

Dar tu? La jafuri mare vornic
te îmbuibai cu-n prînz regesc;
prin cabaret-apoi „destoinic"
beai whisky galben, englezesc.

Noi am luptat cinstit şi-n glorii
un pas nu dat-am înapoi.
Varşovia: în şir victorii
şi Budapesta: în şir eroi!
Pe munte de treceam ori vale
cu libertatea în desagi,
de întîlneam ruini în cale,
tămadă dam fraţilor dragi.
Dar tu? În focurile bengale
şi-n al reclamei joc strident
tot pregăteai cu mîini murdare,
al morţii nou, modern patent.

...Şi mamele printre jelanii
în braţe ne puneau uşor,
la Kiev şi la Stalingrad
şi-n lunci şi-n flori şi-n lemnul băncii,
roi, schijele să-şi facă vad.
Şi puştii din Viena-n chinuri
să-ncărunţească-n focul crunt.
Să-ntinzi spre ţara-mi în seninuri,
tăcerea rece de mormînt.

Mai lacom eşti de avuţie
şi sînge vrei să sorbi mereu.
Dar comunismul, să se ştie,
nu poţi să-l frîngi sub cnut yancheu!

Duşmanul meu de moarte: fiere
şi kilograme de minciuni;
Hitlere nou, neagră putere
iscat din negrele genuni;

te-oi prăvăli curînd în tină
pe cînd eu fi-voi veşnic viu,
prin biruinţi ce-or fi să vină
duh din popor, bob auriu.

În crime vestitor eşti darnic
al morţii soi nesăturat.

Iar noi, prin veacu-nviforat
cu pas de-oţel, cu braţul harnic
simţind a ţării răsuflare
Partidului fii credincioşi,
spre comunism mai înimoşi,
ne ridicăm, ne-nfrînţi, în soare!

În romîneşte de ADRIAN BELDEANU

Anul acesta, urmează să înceapă în Germania occidentală construirea primului reactor atomic german. În acest scop, la Düsseldorf a fost creată o „societate de cercetări ştiinţifice în domeniul fizicii". În cercurile bine informate se arată că aceste cercetări se desfăşoară în scopul pregătirii producerii armei atomice în Germania occidentală. (Ziarele)

Bucătăria ladului de la Bonn

Desen de V. Fomicev

NOTE

Roadele unei psihoze

Într-unul din cartierele capitalei Norvegiei a răsunat, mai deunăzi, în zori, urletul sirenelor de alarmă.

Sute de locuitori ai oraşului Oslo s-au năpustit pe străzi, alergînd în adăposturi ca pe vremea raidurilor aviaţiei naziste de acum 15 ani. Numeroşi rezervişti şi-au apucat armele şi căştile, pornind spre centrele de recrutare, semnalul de alarmă anunţînd, în acelaşi timp, şi mobilizarea.

În cartierul unde se găsesc ambasadele ţărilor străine cineva avusese răgazul să scornească zvonul că... „avioane ruseşti" bombardează unul dintre statele majore ale blocului Atlanticului de nord, aflat în localitatea vecină, Kolsos. În cartierul Frogener circula alt zvon: precum că arsenalele armatei au luat foc, curentul fluviului ducînd cu sine benzină aprinsă tocmai spre un vas american (!) încărcat cu muniţii şi ancorat în apropiere de Oslo-Fjord. Cîţiva oameni „au văzut" deasupra oraşului două avioane de pasageri în flăcări.

Abia după o oră sirenele au amuţit.
Ce se întîmplase?

La centrala telefonică a cartierului Frogener arsese o siguranţă din pricina unui contact prost izolat. S-a produs un scurt circuit din a cărui cauză sirenele au intrat automat în acţiune. Stricăciunea a fost descoperită de ingineri numai după o oră de cercetări înfrigurate.

Descriind această întîmplare, corespondentul agenţiei americane nu a lămurit pe cititorii săi ce anume a stîrnit o asemenea panică printre paşnicii locuitori ai oraşului Oslo.

Adevărul este că, în Norvegia, strategii atlantici aţiţă de multă vreme şi cu stăruinţă, psihoza războinică, după modelul american. Într-o asemenea atmosferă, a fost deajuns o avarie întîmplătoare ca panica să izbucnească. De altminteri, de aţîţarea psihozei războinice se ocupă şi autorităţile norvegiene, care au creat chiar un „comitet" special „pentru problemele pregătirii psihologice în vederea apărării".

Dacă vom aminti că, mai acum cîteva zile, Knudsen, ministrul norvegian al apărării, a declarat că anul 1954 a fost pentru Norvegia anul celor mai vaste construcţii militare cunoscute în întreaga istorie a ţării, devine limpede scopul pentru care clica militaristă americană aţiţă psihoza războinică în rîndul norvegienilor. Isteria războinică este necesară generalilor americani pentru atmosfera psihologică corespunzătoare construirii de baze militare şi uneltirilor lor agresive în Norvegia.

Radio-mincinoşii au sfeclit-o

Poporul francez îşi intensifică lupta împotriva reînvierii militarismului german. Pentru a se frînge voinţa poporului sînt puse în acţiune orice mijloace: şantajul, calomniile, presiunile grosolane din afară. Dar asemenea metode, care jignesc pe toţi francezii cinstiţi, aduc cu totul alte rezultate decît cele aşteptate de autorii lor.

Zilele trecute, Consiliul Naţional al Păcii din Franţa a publicat un comunicat în care se arată că, în numai 84 de departamente ale ţării, peste 4.500.000 de francezi s-au rostit împotriva remilitarizării Germaniei occidentale. Aceasta este o realitate care nu poate fi trecută cu vederea. Dar dacă faptul nu poate fi trecut sub tăcere, el poate fi denaturat. Tocmai o asemenea sarcină şi-a asumat postul de radio Paris. La 12 ianuarie, fără să chibzuiască prea mult, postul de radio Paris a vestit lumii întregi că mişcarea francezilor împotriva reînvierii militarismului german nu este decît „propagandă sovietică".

Postul de radio Paris afirmă, de pildă, că numeroasele rezoluţii şi petiţii ale cetăţenilor francezi care protestează împotriva acordurilor de la Paris nu ar exprima, chipurile, părerea poporului, ele reprezentînd doar o „tactică a comuniştilor". Or, nu mai departe decît în ziua de 28 decembrie 1954, postul de radio Paris afirma că opinia publică franceză „manifestă un dezgust profund faţă de reînarmarea Germaniei occidentale".

Pentru a ne convinge şi mai mult că minciuna nu are viaţă lungă, să invocăm o altă mărturie, oferită chiar de d. Mendès-France, primul ministru al Franţei. Luînd cuvîntul la 30 decembrie în Adunarea Naţională, Mendès-France a declarat: „Majoritatea francezilor sînt cît se poate de neliniştiţi de ideea înarmării germanilor, la zece ani după ocupaţie". Prin urmare, şeful guvernului francez a recunoscut că cei care, în Franţa, se pronunţă împotriva acordurilor de la Paris exprimă punctul de vedere al „majorităţii francezilor", adică al majorităţii poporului. Atunci ce mai rămîne din declaraţia făcută de postul de radio Paris?

Se ştie că, în scurtă vreme, Consiliul Republicii va trece la discutarea acordurilor de la Paris. În aceste zile, poporul francez cere cu hotărîre membrilor Consiliului să respingă reînvierea militarismului german, atît de păgubitoare pentru Franţa. Acest fapt nu poate fi falsificat de radio-mincinoşii de la Paris şi nici de stăpînii lor de peste ocean.

Un privilegiu american

Cuvîntul „observer" înseamnă în limba engleză „observator". Este dar pe deplin firesc că ziarul britanic cu acelaşi nume nu a putut trece cu vederea numeroasele fapte care dovedesc accentuarea stării de spirit antiamericane în Europa. De observat ziarul a observat faptele, dar de explicat — nu a putut să o facă. Tocmai de aceea „Observer" a şi comandat profesorului Samuel Beehr, de la Universitatea Harvard din Statele Unite, un articol special cu tema „Antiamericanismul". Beehr nu a fost ales în mod întîmplător. Profesorul a fost adesea în Anglia şi este bine documentat asupra subiectului pe care îl tratează.

Există oare antiamericanismul? Da, afirmă cu autoritate Beehr, adăugînd însă îndată că americanilor... „le face plăcere privilegiul pe care îl au de a fi, din timp în timp, dojeniţi şi îndreptaţi".

Ideea este foarte interesantă. Dacă am dezvolta-o puţin, am putea urmări un tablou cît se poate de înduioşător. Ori unde ar sosi el — la Paris, la Londra sau la Roma — pretutindeni băştinaşii europeni încearcă plini de bunăvoinţă să-i spună sau să-i facă lui, americanului, un lucru plăcut.

„Americani, căraţi-vă acasă!" — vede scris americanul pe un perete european. Pătruns de entuziasm, el strigă soţiei:

— Ia uită-te, Gloria, ce minunat! Cît de drăguţ din partea lor să ne pregătească aşa plăcere. Te implor, fotografiază-mă pe fondul acestei minunate urări!

— Cu plăcere, Henry, numai aşează-te puţin mai la stînga ca să se vadă mai bine oamenii aceia simpatici care ne strigă ceva foarte plăcut, arătîndu-ne pumnul. Trebuie neapărat să-l prind în obiectiv şi pe brunetul acela înalt, cu şapcă. Ce comoară! Păcat însă că ieri seară nu ne-au bătut la restaurant, atunci cînd ai trîntit tava în cap chelnerului! Ce crezi, ne-or bate cîndva?

— Să sperăm, Gloria, să sperăm!

Dar vai! Avîntul îndrăzneţ al gîndurilor profesorului Beehr este de neatins pentru generalii şi diplomaţii americani, pentru tot soiul de consilieri americani care inundă ţările Europei apusene. Ura şi dispreţul cu care îi înconjoară popoarele nu numai că nu le plac, dar îi şi înspăimîntă, stîrnind în ei o furie prostească.

Foileton

Hollywood-ul pregăteşte senzaţii tari...

Patronul părea nespus de mulţumit. Scenariul filmului reuşise. Trupul lui rotofei, se cufundă în fotoliu. Picioarele i se odihneau, lungite şi răsfirate, pe masa de scris. Regizorul citea ultima scenă a seriei I-a:

„Urmărirea continuă. Poliţistul sparge uşa compartimentului în care se ascunsese banditul poreclit „Moartea neagră". Se aud împuşcături... Cu o viteză de bolid, expresul goneşte pe pod. Deodată, fişneşte din fereastra unui vagon un om, treze nevătămat printre arcele metalice ale podului, străbate aerul... O clipă, două, trei... şi banditul dispare în valurile torentului vijelios".

— O.K.! — exclamă patronul. Asta o să gîdile bine nervii. Dar cine o să sară din tren în rîu?

— Nimeni, sir, răspunse regizorul. Pe ecran, totul se va petrece întocmai cum este prevăzut în scenariu. Operatorii vor filma un manechin care va fi zvîrlit pe fereastra unuia dintre vagoanele expresului. Un banal truc de regie.

— Un manechin! — îl întrerupse ironic patronul. M-am săturat de fleacuri! Senzaţii tari, băiete, asta ne trebuie! Altfel, ajungem la lada cu gunoi. De sărit trebuie să sară un om viu şi nu un manechin. Înţelegi? Cine va interpreta „Moartea neagră?"

— Bob Weith, sir.

— Ăsta o să ceară un milion. Trebuie să găsim la un preţ mai redus şi pentru acest rol, un gangster oarecare sau un condamnat.

— Sir, ei nu vor cere mai puţin.

Patronul coborî picioarele de pe masă şi începu să scotocească prin sertare. Scoase nişte fotografii şi întinse două din ele regizorului. Ele înfăţişau oameni pe jumătate goi, împingînd blocuri uriaşe de piatră.

— Dacă nu mă înşel, sir, spuse regizorul, acestea sînt fotografii din noul film „Pămîntul faraonilor", pe care-l lucrează Howx. Şi anume — scenele de masă la construirea piramidei lui Keops. Patronul îi arătă încă o fotografie: zeci de egipteni, adevărate schelete, culcaţi unul peste altul.

— Acelaşi lucru, sir. Istoria povesteşte că piramida lui Keops a fost construită într-un răstimp de 20 de ani. O sută de mii de egipteni au trudit neîntrerupt la ridicarea ei. Oamenii mureau ca muştele, seceraţi de foame şi de molime. Ce scenă minunată! Remarcabilă realizare a machiajului!...

— Ajutorul lor nu a fost necesar — zîmbi îngăduitor patronul. Scenele de masă au fost filmate de-a dreptul în pustiu, pe acelaşi loc pe care, cu mii de ani în urmă, se înălţa piramida. Şmecherul ăsta de Howx a angajat în acest scop, aproape 10.000 de localnici. Nici un fel de trucuri! Ca în vechime, egiptenii cărau cu odgoanele blocurile de piatră. Furtunile de nisip culcau la pămînt pe cei filmaţi. Insolaţia îi dobora. Howx se văzu nevoit să organizeze un adevărat „spital" — a montat chiar un cort menit să ferească pe bolnavi de dogoarea soarelui. Dar bolnavii erau tot mai numeroşi. Iată cum s-a putut face această fotografie; de altminteri ea este opera fotoreporterului revistei noastre şi este destinată reclamei.

— S-ar părea, sir, că v-am ghicit gîndul — spuse cu glas sugrumat regizorul, intimidat de lecţia pe care o primise de la patronul său.

În ziua următoare, un avion al societăţii de transporturi aeriene „Trans World Airlines" număra printre călători pe regizor în drum spre Pakistan. După un foarte scurt răstimp, omul nostru e afla la poarta închisorii din Lahore. Cîteva formalităţi — şi iată-l în celula unui osîndit la moarte. Problema a fost expusă în cîteva fraze.

— Nici un fel de riscuri! — căuta să convingă regizorul american pe criminal. Mai multe bărci rapide, cu motor, te vor pescui îndată din rîu. Reporterii posturilor de radio vor transmite reportaje despre acest minunat salt în vid. Americancele o să-şi iasă din minţi. Îţi dau, măi frate, cuvîntul meu de gentleman: vei avea pregătită, după asta, o logodnică din Statele Unite.

— Blondă sau brunetă? — îl întrerupse, zîmbind, condamnatul.

— Ce?... Cît despre bani, să n-ai nici o grijă. 50.000 de rupii înseamnă o sumă! Batem palma?

— De trei ori pe atît — se răsti condamnatul. Dar nici de blondă să nu uiţi...

Peste cîteva zile, în ziarul „Times of India" apăru următoarea ştire: o societate americană de cinema a propus pakistanezului Zartadj, condamnat de autorităţile locale la pedeapsa cu moartea, să participe la turnarea unui film. Zartadj trebuie să sară dintr-un tren lansat în plină viteză pe un pod de peste rîul Indus. Drept recompensă, societatea a oferit lui Zartadj 120.000 de rupii şi o logodnică americană. Criminalul s-a declarat gata să semneze contractul dacă, după efectuarea saltului, condamnarea sa la moarte va fi anulată.

Toate aceste fapte ar părea o pură fantezie zămislită de un creer anormal. Dar în faţa ochilor noştri se află informaţia publicată de ziarul „Times of India". Sălbaticele moravuri şi năravuri ale afaceriştilor Hollywoodului nu sînt decît o tristă realitate. Acest lucru este dovedit, din plin, şi de felul cum sînt realizate filmele Hollywoodului. Este dar întrutotul firească întrebarea: gangsterii fac filme sau filmele fac pe gangsteri? Se pare că şi una — şi alta.

Senatorul democrat american Humphrey a comparat pe compatrioţii săi milionari cu nişte piraţi. Piraţii contemporani, a declarat el, jefuiesc fără ruşine bunul public, făcîndu-şi mendrele, aidoma piraţilor din vremile de demult; ei au ridicat sus steagul lor de piraţi, înlocuind teasta şi oasele încrucişate prin semnul dolarului; în comparaţie cu ei, faimosul pirat englez Kidd pare un îngeraş nevinovat.

Trebuie să recunoaştem că Humphrey a nimerit drept la ţintă!

V. SILANTIEV

„VEAC NOU" organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacţia şi administraţia: Bucureşti, str. Piaţa Amzei nr. 4, telefon 4 10 12, 4 66 07.
Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" „I. V. Stalin", Piaţa Scînteii. ABONAMENTE: pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei, pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.